

ДОХОДИ
**СИНДИКАТ
НАСТОЯВА
ЗА НЕОБЛАГАЕМ
МИНИМУМ**

Стр. 2

СВЯТ
**ЕС МОЖЕ ДА ДАДЕ
ДРОНОВЕ И РАДАРИ
ЗА ГРАНИЦАТА
С ТУРЦИЯ**

Стр. 5

ЧЕТИВО
Негелник
**СИМЕОН ИДАКИЕВ:
ВИНАГИ ТЪРСЯ КРАСИВОТО
В ХОРАТА И ПРИРОДАТА**

Стр. 7

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ -
ВОДАЧЪТ НА
ПОРОБЕНИТЕ
БЪЛГАРИ

Стр. 12

■ ПЕТЪК ■ 3 ФЕВРУАРИ ■ 2023 ГОДИНА/32 ■ БРОЙ 23 (9114)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

С РАЗУМ СРЕЩУ БЕЗВРЕМИЕТО

Юлия КУЛИНСКА

И 48-ото Народно събрание е в историята. Ехото за работата на депутатите тепърва ще отеква, а анализатори ще коментират с какво ще се запомни, или по-скоро няма да се запомни, свършеното през последните 4 месеца.

Обитателите на сградата, на чиято фасада е написано "Съединението прави силата", отново доказаха, че нищо ново не са научили и нищо старо не са забравили. Последният парламент ще остане в паметта на времето с грозни скандали, разправии, батални сцени, процедурни хватки, лични нападки и обидни квалификации. И е неизбежен въпросът, който си задава всеки, следил отблизо случващото се в Народното събрание, дали парламентаризмът като най-висше достижение на демокрацията не е в опасност!?

Крайно време е партиите да осъзнаят ясно отговорностите си за утрешния ден. От тях зависи да предложат на предизборната сергия нови модели за правене на политики, нови програми, нови платформи, нови решения в интерес на хората.

БСП тръгва на изборите с открито лице. Защото доказва, че наистина е социалноотговорна партия, която се грижи за хората. Остава всички да осъзнаем, когато застанем пред урните, че днес започва от вчера и продължава утре.

Само с разум можем да спрем пагубния ход на безвремието...

**АНТОН РАДИЧЕВ
ПОЛУЧАВА „ИКАР“
ЗА ПРИНОС КЪМ
БЪЛГАРСКИЯ ТЕАТЪР**

Стр. 13

АКЦЕНТ

ХРАНИТЕ У НАС ПО-СКЪПИ ОТ БОГАТИТЕ В ЕС

Основни храни като масло, олио, сирене, мляко и яйца в България са значително по-скъпи от далеч по-богати държави - Германия, Франция и Швеция. Само за година цените на едро са скочили с 22%.

Стр. 4

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Защитихме лицето и същността на БСП

Извоювахме помощ за над 1,5 млн. българи,
които ще живеят по-добре, заяви лидерът на левицата

За тези кратки четири месеца ние от "БСП за България" успяхме да защитим лицето, същността на партията си и да можем да кажем достойно пред българските граждани, че част от това, което поехме като ангажименти, го свършихме, заяви вчера лидерът на БСП Корнелия Нинова при закриването на

48-то Народно събрание. "Извоювахме помощ за над милион и половина българи благодарение на инициативата и настояването на "БСП за България". 282 хил. ученици ще са с безплатни учебници, половин милион работещи бедни - с увеличена минимална работна заплата, учениците от 1 до 4

клас и техните семейства ще получат 300 лв. в началото на учебната година. Спасихме детските ясли от закриване, помогнахме на общини, болници, читалища, библиотеки, като държавата поема сумата над 200 лв. за ток и по този начин ги спасихме, защото бяха оставени на свободния пазар", обобщи Нинова по-

стигнатото от левицата. Ние от "БСП за България" доказахме, че можем да следваме своята линия на национално отговорна партия с първа задача - благосъстоянието на българския народ и подобряването на качеството му на живот, подчерта Нинова.

Стр. 3 и 11

ISSN 1955-83
EUR: 1.95583
GBP: 2.19045
USD: 1.77997
CHF: 1.9574

София
МАКСИМАЛНИ
ПРОМЕНЛИВО

6°C

КТ „Подкрепа“ настоява за необлагаем минимум

Време е за стачки, за да знаят следващите управляващи, че трябва да се съобразяват с българския работник, заявиха от синдиката

В навечерието на 11-ия си конгрес КТ „Подкрепа“ отново настоява за увеличаване на доходите, така че да бъдат адекватни в трудната среда, в която се намираме, заяви в интервю за БТА президентът на синдиката Димитър Манолов. Синдикатът за пореден път се обявява за промяна в данъчната система, която в момента стоварва цялото бреме върху нискодоходните домакинства, затова от Конфедерацията искат въвеждане на необлагаем минимум за доходите от труд поне до раз-

мера на текущата минимална заплата. Такива са исканията и на КНСБ. За необлагаем минимум в рамките на минималната заплата отдавна настоява и БСП.

Синдикатите не са удовлетворени от решението на парламента в сряда за минималната заплата. Това стана ясно от думите на икономическия експерт към КТ „Подкрепа“ Ваня Григорова в телевизионно интервю. Припомняме, че синдикатите настояваха минималната заплата да се определя не по-мал-

ко от 50% от средната заплата. Точно такава беше внесеното предложение от Корнелия Нинова и депутатите от БСП. Левицата настояваше промяната да влезе в сила от 1 юли тази година, а не, както приеха депутатите, от 1 януари 2024 г.

Време е за стачки, за да знаят следващите управляващи, че трябва да се съобразяват с българския работник, а не да чакат три месеца, за да гласуват закон от две изречения, категорична е Григорова. С работодатели има склю-

чени колективни трудови договори, в които заплатите са обвързани с коефициент към минималната заплата и с увеличението ѝ автоматично се увеличават и другите.

Григорова поясни, че минималната заплата не може да бъде закотвена във формула, а решението за нея трябва да се зададе дъното. „И оттам нататък да се прецени заедно с работодателите и правителството какъв е адекватният размер. Това е директивата на ЕС“, коментира Григорова.

Парламентът осъди говора на омразата в РС Македония

Юлия КУЛИНСКА

В последния си работен ден Народното събрание прие единодушно декларация, с която осъди говора на омраза в РС Македония срещу местните българи и България, както и неговите проявления в политическата, обществената и медийната среда. Тя е по повод ескалиращите агресивни антибългарски прояви в западната ни съседка. Декларацията беше подкрепена от 184 народни представители, а един се въздържа.

В парламента бяха внесени четири проекта. Приет

беше общ документ, предложен от Комисията по външна политика. В него се изказва възмущение от призивите за насилие срещу българите в Северна Македония, техните организации и клубове и особено тежкото престъпление срещу българина Християн Пендиков. Българският парламент твърдо настоява да бъдат предприемани системни мерки от всички институции за разкриването и подвеждането под отговорност на извършителите.

В декларацията се възразява срещу трайното неизпълнение на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Репу-

блика България и РС Македония от 2017 г. и двустранните Протоколи от заседанията на Съвместната междуправителствена комисия. Изразява се притеснение и загриженост, че ескалиращата антибългарска кампания в Северна Македония може да застраши процеса по вписването на българите в Конституцията на страната.

Народното събрание призовава гражданите, организацията и институциите в Северна Македония, които са действително посветени на демократичните ценности и европейския път на страната, да заемат ясна позиция и да настояват за нужната промяна.

Във видинския музей „Кръстата казарма“ бе открита изложбата „Когато момчето става мъж“. Автор на експозицията е Илия Вълев, доктор по етнология и главен асистент в Института по етнография и фолклористика. Тя представя българската казарма, когато наборната военна служба бе задължителна, каза при откриването ѝ авторът

25% от болничните легла у нас били излишни

На национално ниво е налице излишен общ леглови фонд от 13 457 легла, което е 25% от всички болнични легла. Това става ясно от информацията на „Сега“, основана на Националната здравна карта.

По последни данни на статистиката в края на 2021 г. у нас функционира 319 болници. Болничните легла са 54 491, като в това число са и тези към онкологични центрове, центрове за психично здраве и за кожно-венерически заболявания. През 2021 г. сред болниците у нас са преминали 1 850 783 болни, което е с 38 102 повече от 2020 г.

Най-голям е излишъкът от леглата за активно лечение - 14 843, и легла-

та за рехабилитация - 2445. В същото време има сериозен недостиг на болнични легла за дългосрочна грижа - 58% от установените потребности.

Според анализа на настоящата ситуация, основана на последната Национална здравна карта, най-много болнични легла към края на 2021 г. на 1000 души има в областите Плевен - 11,2, Смолян - 10,6, Пловдив - 10,1 и Русе - 9,4, на най-малко са в областите Перник - 3,8, Ямбол - 3,9, Видин - 4,2 и Добрич - 4,5.

Над половината от общия болничен леглови фонд е концентриран в 7 области - София, Пловдив, Бургас, Варна, Плевен, Стара Загора, Пазарджик.

Всеки пети българин се е возил при пъян шофьор

Близо една пета от българите са се возили при шофьор, употребил алкохол. Това е валидно в по-голяма степен за мъжете (25% от тях), както и за една четвърт от по-младите на възраст между 18 и 39 г. Това показва проучване на социологическата агенция „Тренд“ по поръчка на в. „24 часа“.

Проучването е установило също, че 37% от анкетираните са ставали свидетели техен близък или познат да сядат зад волана след употреба на алкохол

или наркотици.

Според анкетираните трите водещи фактора за катастрофи на пътя са превишената скорост, шофирането под въздействие на алкохол и шофирането след употреба на наркотици.

„Тренд“ допълва, че 275 000 българи признават, че те самите са се качвали да шофират в нетрезво състояние. Като най-често оправдание за това хората посочват, че са се чувствали добре или че пътуването е било за кратко разстояние.

Мнозинството от бъл-

гарите (86%) смята, че са необходими законодателни промени, с които да се увеличи размерът на наказанието при шофиране под въздействие на алкохол и наркотици. По-строгите наказания се свързват с намаляване броя на инцидентите - 89% са по-скоро или напълно убедени в това. Същевременно се наблюдава консенсус по отношение на мнението, че държавата не се справя адекватно с нарушителите на закона - 94% споделят това напълно или донякъде.

Кметът на Павликени стана член на стратегически борд

Кметът на община Павликени инж. Емануил Манолов беше избран за член на стратегическия борд на Програмата Interreg VI-A Румъния-България 2021-2027. В Съвета за управление той влиза като титулярен представител на Северния Централен район. Номинацията е направена

от Управителния съвет на НСОРБ.

Сред ангажиментите на стратегическия борд ще бъдат подпомагането на Управляващия орган в подготовката на пакети от документи за кандидатстване, наблюдение на хода на изпълнение на Териториалната стратегия по за-

дадени индикатори, участие в процеса на избор на проекти за финансиране в рамките на Стратегията и др.

Всяка от програмите за трансгранично сътрудничество има такива съвети. Те са изцяло нови структури, приложими за първи път през настоящия програмен период

и ще функционират в допълнение към Съвместните комитети за наблюдение на програмите.

Това е поредният важен ангажимент на инж. Емануил Манолов, свързан с европейската интеграция. В периода 2018-2021 г. кметът на община Павликени беше в ръковод-

ството на Мрежата на асоциациите на местните власти от Югоизточна Европа НАЛАС, а в периода 2020-2021 г. беше президент на организацията. През 2021 г. инж. Манолов беше избран за член на Изпълнителното бюро на Съвета на Европейските общини и региони.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

БСП доказва, че е отговорна партия с реални социални резултати

48-то НС завърши предсрочно мандата си, изборите ще са на 2 април

Юлия КУЛИНСКА

“За 4 месеца работа на 48-то НС БСП доказа, че е отговорна партия с реални социални резултати. Ние от “БСП за България” успяхме да защитим лицето, същността на партията си и да можем да кажем достойно пред хората, че част от това, което поехме като ангажименти, го свършихме”. Това заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова в декларацията в последния ден на парламента. Тя посочи като успех за левията гласуването на помощ за над милион и половина българи по инициатива и настояване на социалистите. “282 хил. ученици ще са с безплатни учебници, половин милион работещи бедни - с увеличена минимална заплата, учениците от 1 до 4 клас и техните семейства ще получат по 300 лв. в началото на учебната година. Спасихме детските ясли от закриване, помогнахме на общини, болници, читалища, библиотеки, като държавата поема сумата над 200 лв. за ток и по този начин ги спасихме, защото бяха оставени на свободния пазар”, отчете Нинова.

В новия парламент най-голямото предизвикателство отново ще бъде да гарантираме парламентарната република, да излъчим редовно правителство и да дадем хоризонт за развитие на България, подчерта Нинова. (пълният текст на декларацията на стр. 11)

Преди традиционните декларации на лидерите на партиите в НС, парламентарният шеф Вежди Рашидов прочете указа на президента Румен Радев, с който той разпуска 48-то НС и насрочва предсрочни избори на 2 април. Междувременно стана ясно, че държавният глава е назначил служебно правителство в същия състав като предишното с изключение на министъра на културата Владислав Минев. На неговото място сяда директорът на Софийската филхармония Найдено Тодоров.

Тази година в последния работен

ден на депутатите липсваше приподигнатият тон и тържественост. Леко вълнение предизвикаха свитъците със собствените им снимки, които ги изненадаха на банките сутринта. По-късно стана ясно, че идеята е на Вежди Рашидов и с нея се възобновява традиция, започнала с Учредителното Народно събрание.

Краят на 48-то НС, свършеното и несвършеното от него съпътстваше заключителните слова на всички партии. От ГЕРБ-СДС са разчитали най-много на подкрепа от групата на “Де-

мократична България”, но останали разочаровани, призна председателят на групата Десислава Атанасова. Тя не пропусна да се похвали, че партията на Бойко Борисов не била вече в изолация. Според шефа на депутатите от ПП Андрей Гюров това НС е увеличило неравенствата в обществото, като не е накарало МС да изготви бюджет за 2023 г. и не е въвело механизъм за разследване на главния прокурор.

“Такава криза най-новата ни история не помни. Можем обаче да погледнем на нея с надеждата, че в този исторически момент получаваме най-мъдрите уроци. Важно е да извлечем правилните поуки от тях”, призова лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ. По-добре, че парламентът се разпада, иначе щеше да е неустойчив, смята председателят на “Възраждане” Костадин Костадинов. Парламентът е като този преди 1991 г., а президентството като Държавния съвет, видя Христо Иванов. “Разочарован съм. Бе изгубено безценно време в безсмислени караници за власт на всяка цена, вместо да има план как да преведем България през най-тежката криза на този век”, възмути се лидерът на “Български възход” Стефан Янев.

“Моля се следващите избори да донесат на България повече сигурност, повече надежда и повече единение. Дано утрото е по-мъдро от вечерта, народът ни заслужава това”, заяви Вежди Рашидов и удари последния звънец.

Депутатите приеха 53 закона, 90 решения и две декларации

По време на мандата си 48-то Народно събрание е приело 53 закона, 90 решения и две декларации. Парламентът е имал 50 пленарни заседания, като 8 от тях са били извънредни.

Постъпили са общо 205 законопроекта, като 134 от тях са

внесени от депутати, 141 проекторешения, от които 122 на народни представители, както и 7 проекта за обръщения и декларации.

През втората си сесия от 4 януари до 2 февруари 2023 г. парламентът е провел 16 пле-

нарни заседания, две от които извънредни. През този период депутатите са приели 29 закона, 32 решения и Декларация във връзка с ескалиращите агресивни антибългарски прояви в Република Северна Македония.

По време на парламентарния контрол са зададени 1321 въпроса и са отправени 57 питания. Контролът е провеждан в 6 пленарни заседания за петъчния парламентарен контрол и в 5 извънредни заседания. Блицконтрол е провеждан в 3

заседания, като са зададени 35 въпроса от народни представители от всички парламентарни групи. Използването на парламентарно време за осъществяване на контролната функция на Народното събрание за мандата е 66 часа и 36 мин.

ИВАН ЧЕНЧЕВ:

Приеха се 10 социални законопроекта на БСП

“За този кратък парламент има 10 приети законопроекта на БСП, 7 от които са на второ четене - всичко това на фона на хаоса, който беше. БСП винаги се е борила за българите преди всичко”, заяви зам.-председателят на ПП “БСП за България” Иван Ченчев в тв интервю. “Резултатът на БСП трябва да се вдигне на изборите заради всичко, което направихме в това НС. Това е приемането на еднократната помощ за деца от 1 до 4 клас от 300 лв., безплатни учебници до 12 клас, минималната заплата да стане 50% от средната”, припомни Ченчев. По думите му не бива неуспехът за съставянето на кабинет да се приписва на БСП. “Първата и втората политическа сила не надскочиха собственото си его да говорят с всички, а когато бяха поканени от нас на такива разговори, от-

казаха. Те пратиха България на избори”, категоричен е Ченчев.

България вече има крещяща нужда от редовен кабинет, който да изведе страната от кризите, смята Ченчев. Той обясни, че кметовете са притеснени, защото все още няма бюджет за тази година и това се усеща най-много от общините, тъй като средствата от приходите не стигат.

“В областта на културата положението също е трагично - няма пари нито за читалища, нито за музеи, нито за сценични изкуства. Всичките съсловия са изключително притеснени”, поясни Ченчев. Служебният кабинет изправи държавата срещу българите, защото тя е тази, която трябва да решава проблемите на хората, което обаче не се случва към момента, посочи Ченчев.

БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ:

Бяхме последователни в социалната си политика

БСП много последователно вървеше по своята политика и своите виждания в 48-то НС. Фактът, че в предпоследния работен ден на парламента успяхме да наложим увеличение на минималната заплата, също е безспорен успех”, заяви членът на ИБ и депутат от БСП Борислав Гуцанов в тв интервю.

“Първото нещо, което служебният кабинет депозира в това НС, беше за втората ескадрила самолети. Президентът Румен Радев уж беше против даване на оръжия за Украйна, а защо тогава неговият министър на отбраната не каза една дума в защита на неговата позиция? Защо президентът не наложи вето? Служебното правителство подписа малко преди Коледа договор с “Уестингхаус” за доставка на ядрено гориво за следващите 10 години. Това дори и Борисов не си позволи да направи. Бъл-

гария се ощетява със 750 млн. за тези 10 години”, разкритикува Гуцанов.

Той бе категоричен, че смяната на председателя не стои на дневния ред на делегатите на Конгреса на БСП. “Това, което трябва да направим на този Конгрес, е да излезем от него обединени, за да вдигнем резултата на БСП, което е важно за страната ни и за цялата левица. В този парламент се стремяхме по всякакъв начин да не допускаме действия, които не биха допринесли нещо добро за страната ни, посочи Гуцанов. Според него икономиката е същината, която трябва да бъде развивана, както и социалната политика, на база на икономическото развитие. Той припомни, че с икономически министър Корнелия Нинова България за първи път е била на първо място в ЕС по ръст на промишлеността.

Храните у нас по-скъпи от богатите страни в ЕС

Търговските вериги са оставени без контрол

Драстичен ръст в цената на прясното мляко се наблюдава напоследък. На дребно в търговската мрежа литърът вече минава 3 лева и 50 стотинки. В същото време животновъдите се оплакват, че изкупната цена на суровото мляко остава сравнително ниска, а фермерите в Европа предупреждават за дефицит на суровина за производство на сирена и кашкавали. Именно млечните продукти са сред храните с най-голям ръст в цените на щанда за последната година. Най-драстично

е поскъпването при пряното мляко - спрямо година по-рано скокът достига почти 52% и в момента средно литър купуваме за 3,35 лв., твърди Нова тв. При кравето сирене ръстът на дребно е 41%, а при кашкавала - 32 на сто. В същото време изкупната цена на суровото мляко у нас към средата на януари е била 1,07 лв., с около 34% повече от 2022 г. Средно в Европа суровината струва около 58 евроцента, което е с около 10% повече в сравнение с България. Според статистиката в много

държави от ЕС цената на млякото е под 3 лв. В Румъния то струва 2 лв., във Франция - 1,87 лв., в Испания - 1,85 лв. в Португалия и Полша - 1,45 лв.

Няколко групи хранителни стоки у нас са значително поскъпи в абсолютна сума дори от пазарите на далеч по-богати държави като Германия, Франция, Швеция и Естония. Става дума за маслото, олиото, сиренето, млякото и яйцата. Хлябът и месото са на сравнително приемливи нива, а плодовете и зеленчуците нито са много ев-

Цените са се повишили с 22% за година

Цените на едро на хранителните продукти са се повишили с 22% в сравнение със същия период на миналата година. Хубавото е, че този ръст се задържа и намалява, защото беше стигнал 40%, каза пред БНТ председателят на Държавната комисия за стоковите борси и тържищата Владимир Иванов. Той поясни, че от ноември има стабилизиране на цените, но докато има война в Европа, то не може да е трайно.

Най-сериозно поскъпване има при яйцата - 70% на годишна база. Причината са високите цени на фуражи и използването на много енергийни ресурси в тяхното производство. Освен това в Европа има засилено търсене заради птичи грип в редица райони. Отражение дава и войната в Украйна, като в страната почти няма производство, а Полша изнася огромни количества в тази посока. Според Димитров това е възможност за българските производители да изнасят и да "вземат глътка въздух". Председателят на ДКСБТ смята, че на пазара на дребно ситуацията е нормална. "Търговската надценка зависи от много условия - място, конкуренция и други. Пазарът формира цени, които са плод на търсене и предлагане, няма деформиране. Не е нужно държавата да се намесва, достатъчно е да се контролира дали търговията се извършва по правилата", смята Димитров.

тини, нито много скъпи. Това излиза от данните на Евростат за ценовото равнище в държавите членки през 2021 г.

Най-голямото поскъпване на храните идва от надценката на търговците. В някои случаи тя удря сензационните 100%, твърди Медиапул. Най-шокиращото в статистиката е, че олиото и маслото у нас са чувствително по-скъпи като крайна цена дори в сравнение с най-скъпата и логично най-богата държава в ЕС - Люксембург. И това се случва не само в най-бедната държава в общността, но и в тази, която заема трето място в ЕС по най-голям износ на слънчогледово олио и е номер две в експорта на слънчоглед в целия свят през 2021 г. Положението с цената на мля-

кото, сиренето и яйцата е не по-малко смущаващо. Цените на тези стоки у нас са 111,2% от средноевропейските. Те могат да се купят значително поевтино в Германия, Австрия, Франция, Швеция, Белгия, Естония, Холандия, сочат данните на Евростат.

Проблемът в България е, че големите и регионалните търговски вериги са оставени без никаква регулация в тяхната дейност. Веригите работят на ненормална печалба. Например, средната цена, на която излиза от предприятието кашкавалът, е от 16 до 18 лв., в същото време на пазара кашкавал под 30 лв. няма, коментира Владислав Михайлов, председател на Националната асоциация на млекопреработвателите.

В магазините ни таксуват тайно и опаковката

Някои от големите търговски вериги за хранителни стоки с топли витрини от началото на тази година продават на клиентите си ястия и продукти задължително само в кутийки от по 20 стотинки. Това показва проучване на онлайн платформата "Ние, потребителите". Повод за него стана сигнал на гражданин, който си е закупил маслини и въпреки че е убедил продавача да ги постави в пликче, на касата все пак му е таксувана и пластмасова кутийка от 20 ст. Това е видно от изпратената от клиента касова бележка, на която

отказаният от него амбалаж е отбелязан като самостоятелен артикул със съответната цена.

Ако си купите маслини, мусака, пълнени чушки или друга подобна храна, освен цената за съответното количество продукт, на касата автоматично се отбелязва и цената на опаковката, която се таксува отделно. Клиентите са уведомени за това нововъведение със специално изготвени за целта табели в търговските зали и мини постери на стойки над самите витрини. Текстове на поставените

информационни материали се позовават на Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда. Сред веригите за хранителни стоки с топли витрини има и такива, които предоставят възможност на клиентите си да донесат свои съдове, в които да бъдат поставени избраните от тях продукти. Това показва проверка на терен в два търговски обекта на всяка от големите вериги и едва след запитване за такъв вариант. Контролни покупки за целите на изследването от магазини с

налична опция "кутия на клиента" показва, че се измерва и отбелязва на етикета нетното количество на продукта, като се изважда теглото на опаковката (тара) - съответно тя не се таксува на цената на съдържанието в нея.

Призоваваме потребителите да се интересуват активно и да предпочитат обекти, които предлагат опцията многократни кутии за храна от вкъщи, коментира основателят на онлайн платформата Габриела Руменова.

Купуваме на изплащане телефони и климатици

Българите купуват по-скъпи телефони, телевизори и климатици на изплащане, показва класацията на една от банките у нас. Лидер в класацията са смартфоните. През 2022 г. цената на най-често купуваните смартфони на изплащане нараства с 21% до 1850-1900 лв. Като цяло се е повишило търсенето на смартфони, като покупките на изплащане са нараснали с 15%.

На второ място сред най-купуваните стоки на изплащане са телевизорите, като средната им цена е 1100-1150 лв. На трето място са климатиците. Високите цени на природния

газ и на парното доведоха до ръст от 33% на търсенето на климатици на изплащане и до ръст на средната им цена с 26% през 2022 г. в сравнение с 2021 г. Най-търсеният модел климатик е със средна цена от 1300-1350 лв., докато година по-рано беше 950-1000 лв. Това показва, че българите са практични и все по-често избират модерни инверторни и дори последно поколение хиперинверторни климатици за отопление на домовете си, тъй като те са изключително ефективни и осигуряват комфорт срещу нисък разход на електричество, пише в проучването.

ЕК одобри 183 млн. евро за магистрала „Европа“

Европейската комисия даде одобрение за изграждане на близо 33 км от магистрала "Европа" в участъка, свързващ контролно-пропускателния пункт Калотина на границата със Сърбия и око-

ловръстния път на София. Инвестицията е в размер на над 183 млн. евро от Кохезионния фонд на ЕС и ще допринесе за по-доброто интегриране на българската пътна система в европейската

транспортна мрежа, се казва в съобщението на ЕК. Проектът се финансира по оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г.

От целия участък от общо 33,4 км една отсечка от 17 км вече е в експлоатация. Останалите 16,456 км са в процес на изграждане по маршрут, който се отклонява от този на първокласния път.

Чрез отклоняване движението от градските райони магистралата ще намали шума и вредните емисии, което ще бъде от полза за здравето и качеството на живот на местните жители. Това също така ще превърне региона в по-привлекателна дестинация за инвестиции, се казва в съобщението на ЕК.

СНИМКИ БТА

Представители и привърженици на различни политически организации се събраха пред Върховния съд в аржентинската столица Буенос Айрес в подкрепа на импийчмънта на няколко служители. Процедурата е задействана от правителството на президента Алберто Фернандес

Сръбският парламент заседава за Косово

Опозицията настоява да се обсъди френско-германското предложение

Сръбският парламент заседава по предложение на сръбското правителство, като единствената точка в дневния ред е докладът на правителствената Служба за Косово за преговорите с Прищина в периода от септември миналата година до средата на януари тази година, съобщават сръбските медии. Очаква се заседанието да продължи няколко дни. Ще присъства и президентът Александър Вучич.

След среща с представители на пет западни страни - САЩ, Великобритания,

Франция, Германия и Италия, на 20 януари държавният глава обяви, че Сърбия приема да преговаря по френско-германския план. Западните преговарящи са дали избор - да се приеме планът или прекъсване на присъединителните преговори с ЕС и оттегляне на чуждестранните инвестиции. Президентът Вучич посочи, че предпочита "пътя на компромиса, колкото и да е спорен". Но поясни, че ще се консултира с правителството и всички по-значими обществени групи.

Опозицията настоява тема на заседанието да бъде френско-германският план за Косово, допълва вестник "Данас".

Председателят на парламентарната група на Народната партия Мирослав Алексич внесе проекторезолюция за отхвърляне на френско-германския план с цел "защита на националните интереси на Сърбия и внасяне на разговорите за бъдещия статут на Косово в Съвета за сигурност на ООН, както е предвидено в резолюция 1244" на Съвета. "Сърбия, в съответствие

с конституцията, гражданите си и международното право, не признава и никога няма да признае, изрично или непряко, по никакъв начин, едностранно обявената независимост на Косово", пише в проектодокумента.

До момента съдържанието на френско-германското предложение не е оповестено. Според медии то предвижда Сърбия и Косово да не се признаят формално помежду си, но взаимно да приемат съществуването на държавността си в настоящите граници.

Ердоган не отстъпва за Швеция в НАТО

Турция не подкрепя присъединяването на Швеция към НАТО, докато тя разрешава атаките срещу свещената книга на исляма, заяви президентът Реджеп Ердоган. "Мнението ни за Финландия е положително, но не и за Швеция", категоричен е той.

Забележките му дойдоха, след като миналата седмица датско-шведският екстремист Расмус Палудан изгори копия на Корана пред турското посолство в Стокхолм и пред джамия в Дания. Палудан заяви, че ще изгаря свещената книга на мюсюлманите всеки петък, докато Швеция не бъде приета в алианса.

ЕС може да ни даде дронове и радари

"Имаме общ интерес от силни външни граници, най-належащо е положението по сухопътната граница между България и Турция", заяви председателят на ЕК Урсула фон дер Лайен пред Европарламента. "Можем да подсилим границата със средства за управление, можем да осигурим инфраструктура и оборудване, като дронове и радари, както в последните години направихме за Румъния, Испания, Гърция и Полша, можем да увеличим присъствието на "Фронтекс", поясни тя.

По-късно Фон дер Лайен замина за Киев за срещата на върха ЕС-Украйна, придружена от 15 комисари.

В Украйна разбиха мрежа за проституция

Службата за сигурност на Украйна е разбила мрежа за проституция, управлявана от миграционни служители. Акцията е в рамките на кампания срещу корупцията. "Тези високопоставени служители са осигурявали

"чадър" на мрежа за проституция в Киев и други региони", се съобщава в изявление на ССУ. Престъпната схема е носила печалби от над 1,3 млн. долара на месец.

Използвани са жени на възраст между 18 и 30 го-

дини, "в нестабилно емоционално състояние", които били предлагани на клиенти в страната и чужбина. Цената на услугите варираше от 20 до 270 долара.

Междувременно назначената от Володимир Зеленски

за посланик на Украйна в България Олеся Илашук сподели снимка на вуду кукла в социалните мрежи, обяснявайки, че е пробила главата на Путин с карфици, правейки му по този начин черна магия.

НАКРАТКО

Евродепутати без имунитет заради „Катаргейт“

Евродепутатите подкрепиха решението на правната комисия на ЕП и гласуваха за сваляне на имунитета на колегите си Марк Тарабела и Андреа Коцолино. Двамата бяха членове на Прогресивния алианс на социалистите и демократите, но по-късно станаха независими. Те са заподозрени в съучастие в аферата "Катаргейт".

Без маски в обществения транспорт в Берлин

В германската столица отпадна носенето на предпазни маски в обществения транспорт. Очаква се още девет провинции да последват примера. Маските остават в клиниките, домовете за възрастни, лечебниците.

В Италия децата не са длъжни да виждат баба си и дядо си

Върховният касационен съд в Италия постанови, че децата, навършили 12 години, не са задължени да виждат своите баби и дядовци, ако не искат. По-долна инстанция беше решила младежите да прекарват време с баба си и дядо си по бащина линия.

Отново фалшиви писма-бомби в Испания

Министерството на отбраната на Испания бе евакуирано след получаване на два плика със съмнителни кабели и механизми. Сапърски екип не откри нищо.

Австралия се отказва от Чарлз на нова банкнота

Австралия заменя портрета на кралица Елизабет II на банкнотата си от 5 долара с нов дизайн, отразяващ и почитащ историята на коренните народи, вместо с образа на новия монарх Чарлз III. Той ще бъде само на монетите.

Канада е готова да приеме 10 000 уйгури

Канадският парламент единодушно подкрепи необвързващо предложение за приемането на 10 000 мюсюлмански уйгурски бежанци от китайския Синцзян-уйгурски автономен район за период от 2 години. Правозащитни групи обвиняват Пекин за принудителен труд в лагери.

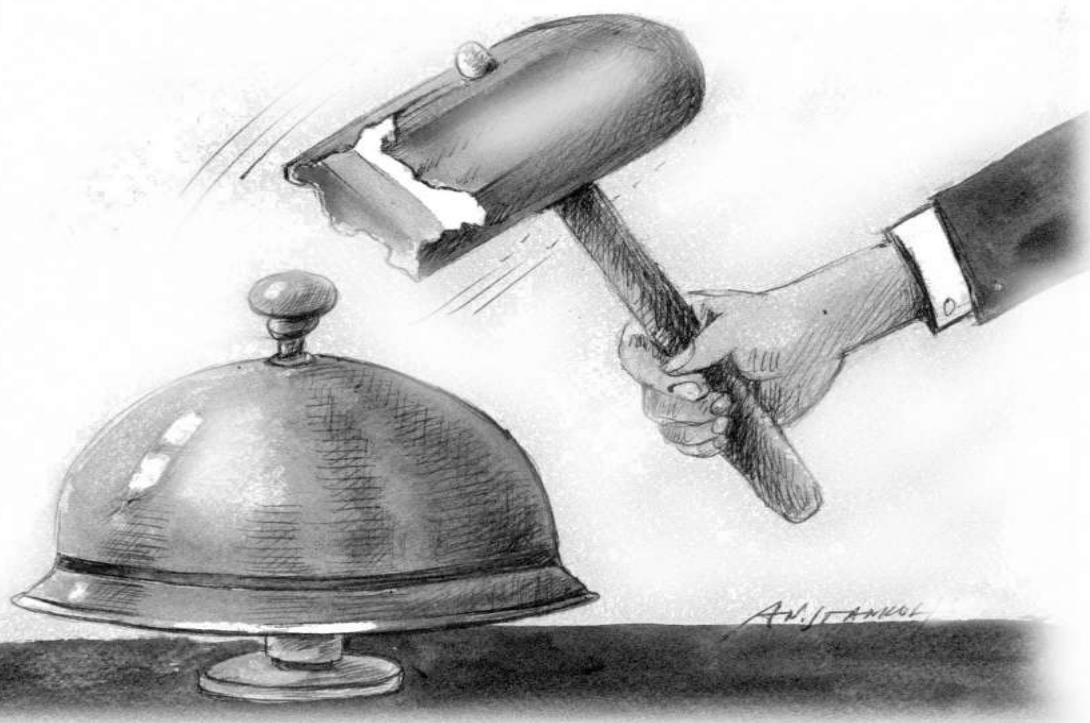
Вашингтон с нови санкции срещу талибаните

Вашингтон обяви нови визови ограничения срещу талибаните заради забраната жените в Афганистан да работят, да учат и да се разхождат в паркове. От края на декември НПО не могат да работят с местните жени.

Американци очакват появата на мармота Фил, за да "съобщи" какво ще бъде времето през годината. Денят на мармота се отбелязва за 137-и път. В щата Пенсилвания плътите са приготвили забавления с награди

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

КОЛОНКАТА НА

Боян
Бойчев

Обикновен фашизъм

Ето, че вече не може да се гледа руска телевизия. Ако включите някоя от програмите, се появява надпис, че излъчването е спряно "на основание действащ Регламент на Съвета на Европейския съюз".

Вече не може да се чуе различна гледна точка, освен налаганата от Запада с цялата му пропагандна машина у нас. Не може да гледате руски филми, руски предавания, да слушате руска музика...

Това ли е демократичният Запад? Това ли са неговите "ценности"? Това ли е свободата на словото? Това ли е толерантността към различното мнение? Или Западът е толерантен само към гейовете и трансджендърите? Макар че и тук се опитва да налага тази своя толерантност с принуда...

Или Западът се страхува, че хората може и да се замислят, може и да не повярват на клишетата му, на пропагандата му, на измислените му псевдоценности. Не е ли правилно да има различни мнения, като например за събитията в Украйна, и в сблъсъка на гледните точки човек сам да прецени кое е правилното?

Бяха ли спрени американските и други западни програми, когато бяха атакувани Югославия, Ирак, Либия, Сирия?

Нацистите говореха за превъзходство на арийската раса, насаждаха омраза към евреите, славяните, комунистите. По времето преди 9 септември, когато България е на страната на Третия райх, са забранявани и заглушавани руските радиостанции, а хората са се събирали тайно да чуят различна гледна точка от официалната.

Днес САЩ са хегемонът. Западът демонстрира прословутото си високомерие и чувство за превъзходство над останалия свят и иска да налага своите правила. Който не е съгласен с тях, трябва да бъде наказан. Няколко големи богати държави, водени от САЩ, могат да правят, каквото искат, а всички останали са длъжни да обслужват техните интереси. Сладките приказки на Запада за демокрация, неговите "ценности", се оказаха хищни икономически интереси и тотална колонизация на по-бедните страни.

Омразата към Русия е ключов момент. Русия е виновна, защото е различна, защото е голяма и защото е богата на природни ресурси. Русия е особено виновна, когато е силна и обединена. Затова трябва да бъде смачкана. Единствено правилен е западният ред. Многополюсният свят го застрашава.

И затова отново немски танкове ще се бият по полетата на Украйна с руски танкове.

Жалко е, че у нас хората търпеливо се оставят да бъдат манипулирани от прозападните управляващи. Мнозинството в това Народно събрание започна своята дейност с гласуване на оръжия в подкрепа на Украйна и я завърши с обявяване на Големия глад в украинските земи през 30-те години на миналия век за геноцид под стриктната западна диктовка, без да познава добре историята.

О, да! Западът е толерантен към възхваляващата Бандера и крайния национализъм идеология на днешна Украйна. Защото той я наложи и тя отлично обслужва интересите му.

Но събитията твърде много приличат на тези в навечерието на Втората световна война, когато Западът пак е срещу Русия и заради това не обръща внимание на възхода на нацизма.

"Хора, обичах ви, бдете!", пише ексекутираният от нацистите журналист Юлиус Фучик...

Рекордно богати

Евгени ГАВРИЛОВ

Печалбата на банковата система у нас достигна рекордните 2,1 млрд. лв. през миналата година. Това е с 663 млн. лв. повече в сравнение с 2021 г., което прави 46,8% ръст. През м.г. редица банки вдигнаха на няколко пъти таксите, който събират от граждани и фирми, за да

стигне нетният доход от тази дейност 189 млн. лв, което е увеличение с над 15 процента. В края на декември 2022 г. активите на банковата система достигат 155,4 млрд. лв., като през четвъртото тримесечие отбелязват растеж от 4,4%. Те се изразяват в 6,5 млрд. лв. Така за пореден път през последните години банките се оказаха по-богати от държавата, чийто брутен вътрешен продукт, по официални данни на Министерството на финансите, се изчислява на около 130-140 млрд. лв.

Нещото, в което банките винаги са били виртуози, е да ловят риба в мътни води. А пандемията, енергийната криза и

войната доста ги размъти. Очевидно в тази обстановка, която е от няколко години, трезорите се справят добре. Статистиката е красноречива. Те вече възстановиха печалбите си от предпандемичните години. А ламтежът им винаги е бил циничен и неизтребим. Той най-добре се усеща от потребителите на банковите услуги чрез таксите и комисионите, с които ги дерат, когато влязат в банков клон.

Традиционно стана и оправданието, че чрез таксите и комисионите банките се опитват да компенсират приходите си от безпрецедентно ниските лихви по кредитите. Още повече, че се очаква-

ло лихвите, дори и да се повишат, заради инфлацията все още да останат ниски и отпусканите кредити да са евтини, което ощетенало банките.

Преди време излезе специален секторен анализ на антимонополната комисия. Очаквано, като се знае опита на КЗК с горивата, например, тя не откри съществени нарушения на конкуренцията на банковия пазар. Въпреки че таксите на различните банки по сметки са се повишили в последните години и са близки по размер. Това се дължало на "регулаторни изисквания и обективни обстоятелства и няма съмнение за съгласителство". Явно банките криза не ги лови.

А нашият интерес?

Мая ЙОВАНОВСКА

Огромната част от българските политици има толкова мижави постижения, че е напълно аут от историята. Други остават в нея с магариите и греховете си.

Помните ли Меглена Кунева, главната преговаряща за присъединява-

нето ни към Европейския съюз? С какво я помните? Отговорът е прост - с доброволното отказване на страната ни от четирите малки, напълно изправни и изключително рентабилни ректора в АЕЦ "Козлодуй". По-късно същата обясняваше, че не тя, а правителството на Иван Костов е подписало меморандума за спирането на реакторите, ама нейсе.

Бащицата Бойко Борисов ще запомним основно със строителството на магистрали, които все още са недовършени и некачествени, въпреки че милиарди изтекоха в близките до властта фирми. И, разбира се, със

спирането на проекта за изграждане на втората атомна централа "Белене". През 2012 г. първото му правителство прекрати проекта. И въпреки че уж го възобнови през 2018 г., до момента няма като резултат друго, освен харчове и два скъпи ядрени ректора, които гният, пардон - консервирани са, на площадката в Белене.

Службното правителство се опита да си избие комплексите с нова енергийна стратегия. Тя е с хоризонт до 2053 г. И даже си я одобриха! В нея на хартия блещат още цели четири нови ядрени ректора.

Колкото до министъра на енергетиката Росен

Христов - той също е достоен кандидат за бързо забвение. Именно по негово време бе подписан договор за доставка на американско ядрено гориво за 5-и блок в "Козлодуй", без още безопасното му използване да е проверено и одобрено от Агенцията за ядрено регулиране. Същият се наложи дори да бъде опровергаван от "Росатом" за твърденията, че имало проблем с доставките на руско ядрено гориво заради войната.

Комай се оказахме в абсурдната ситуация, при която бедният роднина храни големия нов брат. А къде е нашият национален интерес?

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

СИМЕОН ИДАКИЕВ е роден на 27 ноември 1941 г. в Радомир. Завършил е българска филология във ВТУ "Св. св. Кирил и Методий". От 1974 г. работи в редакция "Съвременник" на БНТ. От 1985 г. е продуцент и водещ на популярното географско предаване "Атлас" на БНТ. Автор и водещ на предаване по Телевизия Евроком. В момента работи във Военния телевизионен канал. Заснел е стотици филми, автор е на публикации в печата, водещ на радиопредавания, на книгите "Сяхта около Европа", "Един мъж, един автомобил, една камера", "Азиатски маршрути", "Мечта по Южния кръст", "Омагьосаните острови", "От Олимп до Тибет" и др. През 2014 г. известният филолог, журналист, леководолаз и ветроходец е приет за член на Кралското географско дружество на Великобритания.

СИМЕОН ИДАКИЕВ:

Не мога и не искам да живея извън България

Пътешествията ме научиха на повече търпимост. Не бързам да съдя, казва именитият журналист, който винаги е готов да тръгне отново на път

Интервю на
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

■ **Господин Идакиев, написал сте 13 книги, създали сте повече от 500 филма, излъчили сте десетки телевизии... Къде се съхранява цялото това богатство? Достъпно ли е за хората?**

- Книгите може да се купят, но по-голямата част от филмите са снимани за БНТ, която се явява продуцент, макар че и аз имам авторски права над тях. Така че те са във видеотека и филмотека на БНТ. Имам много неща, които са във Военния телевизионен канал, където работя от миналия юни, и в Телевизия Евроком. Искан да се сдобия с филмите, но в сайта на БНТ са качени много малко и не е лесно да се стигне до тях.

■ **Преди няколко дни отново гледах филма Ви за Тенсинг Норгей - само от един Ваши филм има да се научи толкова много.**

- Това е едно от моите най-големи приключения и е свързано с българската експедиция на Еверест през 1984 г. Качих се до базовия лагер, по-нагоре не можех, защото не съм алпинист. И присъствах на последните минути на Христо Проданов... Тогава се запознах с Тенсинг Норгей, както и с Едмънд Хилари - които първи изкачиха Еверест. Забележително събитие в моя живот. Срещнах се няколко пъти с Тенсинг - ходих до град Дарджилинг и там заснех филма за него. В негово лице открих самороден мъдрец, който беше неграмотен, но говореше 10-15 езика, които се говорят в този район, тогава учеше английски. Той ми каза неща, които до днес мога да цитирам по памет: колко са важни приятелите; че човек трябва да е широкоскроен, да помага и на другите хора да бъдат велики, както той казваше; че няма хора от Изтока и Запада, че са еднакви и трябва да живеят заедно. Но най-силно впечатление ми направи това, което каза за себе си: "Имах мечта да изкача Еверест и я осъществих. Всичко, което искам сега, е да остана достоен на моята съдба." И добави нещо много важно: "Всички се питаха що за хора са тези, които първи са изкачили Еверест. Искан ми се отговорът да бъде такъв, че да не се срамувам."

На стр. 8

НЕ МОГА И НЕ ИСКАМ...

От стр. 7

■ **Посетил сте и сте пребивавали в над 120 държави на всички континенти, включително в Антарктида...**

- Да, и в Антарктида. Току-що завърших два филма - единият бе излъчен миналата събота по Военния телевизионен канал, а тази събота ще бъде показан вторият.

■ **Каква подготовка трябва да извърши човек, когато тръгва за първи път към дадено място по света?**

- Навремето, когато тръгнах за първи път, нямаше никаква информация. Оказа се, че по отношение на някои места това е било по-добре за мен, защото, ако знаех какви опасности ме грозят, може би нямаше да тръгна... Е, щях да тръгна, разбира се! Тогава нямаше интернет, мобилни телефони, много малко неща бяха писани, да речем, за Латинска Америка, към която се насочих в първото си пътуване. Това е едно от големите ми приключения - прекосването с "Лада Нива" на целия континент от Мексико до Аржентина. Тогава едно от най-трудните неща беше да се намери информация. Затова донякъде всяко пътуване беше открителско. Много ми помогна Славянският комитет в България - дадох ми адреси на българи в тези държави, в много от които няхаме посолства, а е важно да има към кого да се обърнеш на място. Разчитах и на случайни попадения, каквито имах, затова често казвам, че избирам страни, които са екзотични, защото за малко пари с малко време трябваше да направя повече филми. Парите винаги са основният проблем.

■ **Хората, които обичат да четат за интересни места по земното кълбо, си представят романтичната и красива страна на това занимание. Но сигурно има трудности и опасности...**

- По време на първото ми пътуване с "Нива"-та не знаех много неща. Например, няхам представа, че в Перу съществува крайнолявата маоистка организация Сендеро Луминосо, станала причина за смъртта на над 70 000 души, и армията воюваше с тях. Затова прекоших много спокойно Латинска Америка, няколко години по-късно разбрах какво е това и се изплаших. Но романтика, без съмнение, има, заради нея тръгнах и по пътя научих много неща.

■ **Откъде имате най-ярки или особено скъпи спомени?**

- Много са... Снимах и се срещах с какви ли не хора - от най-обикновени, потомци на българи, които не говореха български, между Аржентина и Чили, до хора като д-р Хавиер Кабрера в градчето Ика в Перу, който имаше огромна колекция от камъни, събирана

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Симеон Идакиев с Тенсинг Норгей в Дарджилинг

40 години. Върху тях са гравирани динозаври и хора, което е странно, защото динозаврите са измрели преди появата на човека. Д-р Кабрера твърдеше, че ние сме хора от шестата раса. Той, за съжаление, почина през 2001 г., но музеят съществува и, доколкото знам, сега дъщеря му показва тези камъни. Той беше убеден, например, че платото Наска е било космодрум, където са излитали и са кацали хора от други планети. Имаше теории и за други неразгадани загадки. Германската археоложка и математичка Мария Райхе, която дълги години пребивава и изследва тези култури, стига до извода, че рисунките са дело на хората от народността Наска. Но тези фигури се виждат само от въздуха и Джим Удман стига до заключението, че насканите са правели балони и са могли да летят с тях. По времето, когато инките са владели тези земи, хората са били убедени, че върховният инка е син на Слънцето; предполага се, че така са погребвали върховния инка - качвали са го в балон и са го пускали да лети към Слънцето.

■ **А има ли места, по които още бленувате или имате желание да се върнете отново?**

- Искам да се върна отново навсякъде! Представете си, един японец от Токио пристига в София, стои три дни и си отива - какво е виждал от България?... Същото се отнася и за мен, макар че аз повечко пътувам из държавите, но въпреки това има много неща, които може да се открият в тях всеки следващ път. Няма безинтересни места на планетата, както често добавям - ако човек има сетива да ги усети.

■ **Пътувал сте по суша, по въздух, по вода и под вода...**

- Имам 400 часа под вода, леково-долаз съм от 1969 г.

■ **Кои са били най-спиращите дъха гледки, усещания, емоции?**

- Не мога да ги изброя... Например, седнал съм вечерта, катерейки се към базовия лагер на Еверест, при манастира Тянгбоче. Долу се простира огромна долина и виждам как тя започва да се пълни - все едно гледаш мляко, което кипва и те залива... Усещаш се ей такава пращинка, каквато всъщност е всеки човек пред величието на природата.

Подводният свят е нещо съвсем различно. Той е малко достъпен и ние не го познаваме, но проблемът е, че вече го унищожаваме много бързо. Океанът е доста силно замърсен, а той е бъдещето на човечеството. И съм удивен защо се хвърлят толкова средства за изследване на Космоса, след като не познаваме океана. Човечеството не върви на добре. Полека-лека си унищожаваме планетата. Докато правех филмите за Антарктида, с Христо Пимпирев си говорехме, че ледниците видимо се топят, нивото на океаните се повишава, макар и бавно, и ако така върви, в един момент ще настъпи истинска катастрофа за целия свят.

■ **Особено когато пътувате сам с автомобила си, би трябвало да имате определени умения - да може да ремонтирате колата, да си направите подслон, да си сготвите храна...**

- Винаги пътувам сам, защото е поевтино. Но за мен тогава притесненията бяха по-различни. С нещата, за които говорите, се справям. Най-големият ми страх беше какво се е получило от снимките. Снимах на филмова лента и едва когато се връщах и пусках проба, си отдъхвах, като видя, че има картина. Това са хиляди метри материал. Ролката беше 30 метра, две минути и половина можеше да се заснемат на нея, докато сменяш ролката, събитието върви и т.н.

■ **Къде са Ви предлагали най-вкусната храна?**

- В България, разбира се! Хората по света ядат най-странни неща, особено в бедните региони. Например, край река Меконг в Лаос видях деца да вървят с едни пръти, все едно носят хоругви, но на тях няма нищо. Като се приближих, разбрах, че целите пръти са намазани с нещо лепкаво, което привлича насекомите, те се лепят, обират ги и ги пекат. Една вечер в Лаос ми сервираха нещо

като големи листове юфка, но зелени, хапнах и бяха вкусни. На другия ден разбрах, че изваждат водорасли от Меконг и ги сушат на големи плоскости. Но реката пресича няколко държави и всичко се влива в нея...

■ **А къде сте срещнали най-добрите, гостоприемни и доверчиви хора?**

- Общо взето, не съм имал проблеми с хората. Често подчертавам, че е много важно, когато отиваш някъде, да се съобразяваш с обичаите и правилата там, особено с религиозните. Много рядко ми се е случвало някой да ме гледа накриво. Хората по света общо взето са добри. Ако се отнасяш към тях с уважение - получаваш същото.

■ **Пътешествията, досега с красотата на природата, с различни хора как промениха Вашия светоглед и житейска философия, на какво Ви научиха?**

- Мисля, че ме научиха на повече търпимост. Обикновено се оказва, че нещата са по-сложни, отколкото се вижда на пръв поглед. Не знам дали съм станал по-мъдър - едва ли, но по-търпим - да. Не бързам да съдя. И това е един добър съвет, който мога да дам на много хора.

■ **Има ли такова нещо като пристрастяване към пътешествия?**

- Да! Разбира се! Джон Стайнбек го е обяснил най-добре в "Пътешествие с Чарли". Ще го цитирам: "Боя се, че болестта е неизлечима!" беше написал той. И още: "Накрая разбираме, че не ние хващаме пътя, а пътят хваща нас." Аз не съм спрял и няма да спра.

■ **Рискувал ли сте някога?**

- Много пъти. Има една мъдра максима: Не е смел онзи човек, който не се страхува, той е луд. Смел е онзи, който преодолява страха си! Имал съм много неприятни истории, но, слава Богу, съм се разминал с най-лошото.

■ **А имало ли е ситуации, когато животът Ви е бил в опасност?**

- В Индия, например, щях да умра от лед от замразена вода - кой знае откъде я бяха гребнали. Няколко дни бях много зле, но един индийски лекар ме спаси. Веднъж ми свърши въздухът на 24 м под водата, но си има начин за аварийно изплуване и се справих. Случиха ми се и нападения - човек трябва да има известна подготовка за самоотбрана, но най-добрият вариант е да се стреми да не допуска опасни ситуации.

■ **България къде стои на Вашата лична карта на пътешественик?**

- България е най-хубавото място на света. Не мога и не желая да живея извън България. Тук са приятелите ми, тук са хората, които обичам, всичко, което ми е скъпо. Обикалям я десетилетия и не мога да кажа, че я познавам. Толкова неща има за откриване в нея. Но не ги ценим достатъчно, донякъде и много не ни интересува. Природата е прекрасна, но вече доста сполучливо я унищожаваме. Да се надяваме, че няма да я унищожим напълно. А историята, всичко, през което сме минали... Познавам невероятни българи, от които съм във възторг. България ще оцелее.

■ **Умеем ли да я рекламираме?**

- Не, за съжаление, не. Ние в голяма степен сме виновни за начина, по който ни гледат отвън. Защото и сега, като включи човек телевизора вечер, попада главно на убийства, на престъпления... България е много повече от това. А малко предавания се правят за хубавото в нея и се чудя защо... Посветих живота си на това да търся красивото у хората, в природата, това правя навсякъде, където съм работил. И до днес.

На архипелага Галапагос

ОТ РЕДАКТОРА

Скъпи читателю!

В този брой на приложението за литература, изкуство и култура ще се докоснем отново до непреходното творчество на руския гений Владимир Висоцки, от чието рождение отбелязваме 85 години. Ще представим и новото допълнено издание на книгата "Нестихващ огън" от Продрум Димов, който преди дни навърши 90 години.

Приятно четене.

Помня, бях съвсем малък, някъде в средата на 70-те, когато държах в ръцете си малка плоча с четири песни на Владимир Висоцки. Баща ми по това време учеше в Москва и в квартирата, където живеехме, хазяите ни бяха позволили да ползваме грамофона им. Тогава не знаех руски, но така се прехласнах по песните, изпети с неповторимия дрезгав глас, че започнах да ги въртя по цял ден и накрая ги научих наизуст. Да, ама от много слушане нещо стана на плочата и на едно-две места започна да прескача, да повтаря. И когато си тръгнахме за България, баща ми купи две плочи: една, с която да замени повредената, и друга - за нас. Извини се на хазяите, но те се отнесоха с разбиране - харесват, значи, Висоцки.

А може ли да не го харесваш?

Интересно е, че повредената плоча отиде при баба ми и дядо ми, ала по някакво необяснимо и до днес чудо се оправя. Така и от техния грамофон започна да звучи Висоцки.

На 25 януари се навършиха 85 години от рождението на големия поет, бард, актьор, автор на произведения в проза и сценарии Владимир Висоцки. Автор е на повече от 800 песни и 1100 стихотворения. Има изиграни над 30 роли в киното, над 20 в театъра, 11 участия в радиопиеси. Висоцки е явление в руската култура на ХХ век, а изпълнението му на ролята на Хамлет се смята за едно от най-добрите в света. Йосиф Бродски се е възхищавал на дълбочината на неговата поезия, на богатството на римите и го определя като

„Аз имам какво да изпея пред Всевишния...“

85 години от рождението на Владимир Висоцки

Боян БОЙЧЕВ

най-добрия поет на Русия в лично послание към него.

Създателят и художествен ръководител на театъра "Таганка", където минава по-голямата част от кариерата му, Юрий Любимов казва: "Володя имаше удивителен дар. Той умееше да обича човека. И затова привличаше хората."

През септември 1975 г. театърът "Таганка" идва на гастроли в България. Това е първото турне на трупата в чужбина. Гастролите са по покана на Людмила Живкова. Висоцки участва в три от четирите спектакъла ("Хамлет", "Десет дни, които разтърсиха света", "Добрият човек от Съчуан"), като трупата изнася общо петнадесет представления. В Радио "София" Висоцки прави записи на свои песни, а "Балкантон" ги издава на плоча.

Всеки сигурно има своя представа за Висоцки, всеки, докоснал се до творчеството му, го чувства близък, защото със сигурност открива нещо свое. Чрез стиховете си Висоцки говори от името на миньора, летеца, моряка, пирата, спортиста, войника, алкохолика, затворника... Колко много са лирическите превъплъщения на поета!

"Хамлет, който аз играя, не мисли да бъде или да не бъде. Защото да бъдеш - той знае, че все пак е хубаво да се живее... Това, което мъчи Хамлет, е, че нещо не е наред, ако е ясно, че да жи-

Владимир Висоцки с Любомир Левчев

вееш е по-добре. Хората непрекъснато решават този въпрос... И въпросът не е в това да живееш или не. Въпросът е в това никога да не се поставя този въпрос", казва Висоцки в интервю за ролята си в "Хамлет".

Невероятно съчетание на упоритост, целеустременост, голямо трудолюбие и в същото време някакво безразсъдство, авантюризм. Свободолюбие и свободомислие. Не прилича на никого и в същото време навсякъде е свой. Това е може би синтезирано Висоцки. И хората го обичат, защото в песните си е честен докрай.

"Имам какво да изпея пред Всевишния, / имам с какво да се оправдая пред него" - това са стихове от едно от последните лирически послания на Висоцки.

СТИХОТВОРЕНИЕТО

Лирическа

Владимир ВИСОЦКИ

Тук с лапи увиснали зъзне елиак
тук птица тревожно свирюка.
Живееш сред лес омагьосан и как,
и как ще избягаш оттука?

И да вее череша белъ на студа,
и люляк в порой да се срине -
аз пак ще те грабна и сам отведа
в дворец, озвънен с окарини.

Твоят свят е магьосан за много лета,
а за мен и лъчите - дамгосан.
А ти мислиш, че няма по-чудни неща
от този твой лес омагьосан.

Нека дойде без росни листа утринта,
смръщен месец да спори с небето.
Все едно ще те грабна и сам отведа
в светъл трем със балкон към морето.

В кой ден от неделята, в колко часа
ти ще тръгнеш със зоркост прикрита,
на ръце да те взема и там отнеса,
дето няма да бъдеш открита?

Ще те грабна, щом кражбата
в тебе пламти.

Колко сили прахосах по тебе?
И на рай във колиба пожертвай се ти,
ако някой двореца обсеби.

Превод Иван Теофилов

КНИГАТА

Нестихващият огън на Константин Величков

Стоянка МИТЕВА-БАЛЕВА

Интересът към големия българин и творец Константин Величков отдавна се е превърнал в кауза за Продрум Димов и след множество публикации в периодичния печат за неговия живот и творчество, разглеждани в различни аспекти и по различно време, се появява книгата "Нестихващ огън". Първото издание е от 2017 г., сега пред нас е нейното второ издание. Защо е необхо-

димо отново да насочим вниманието на културната общественост към житейския и творчески път на Константин Величков? Отговор на този въпрос авторът ни дава в предисловието. Той смята, че наш дълг е да се връщаме към националните духовни ценности, които, за съжаление, и в наше време нерядко се пренебрегват и забравят. Такава е и участта на Константин Величков, когото Продрум Димов определя и като забележителен син на Пазарджишкия край. Константин Величков е из-

следван и характеризиран повече като възрожденец, държавник и духовен деец. Винаги за него се изтък-

ва, че счита за неотменим човешкия, граждански и духовен дълг. Но в книгата на Продрум Димов не са поставени специални акценти или анализи на художествени произведения на Константин Величков. Авторът не си е поставил такава цел, но ясно се вижда, че всички изяви на Величков като поет, писател, драматург, публицист и издател следват житейския му път. Той ни е оставил немалко политически и литературно-критически статии, рецензии, разкази, повести, драми и др. Специално

внимание заслужават за-вещанията от Константин Величков над двадесет живописни платна. От допълненията към настоящото второ издание на "Нестихващ огън" (изд. "Българска книжница") става ясно, че кръгът на културно-изследователските и литературно-критичните търсения и публикации се разширява и това още по-убедително откроява значителната роля на Константин Величков в културния живот не само на Пазарджик, а и за цялостния духовен порив на младата следосвобожденска България. Специално внимание е отделено на доц. Ангел Тонов от Ве-

ликопърновския университет, който, според автора, се нарежда сред най-изтъкнатите величковеди. Като приятна изненада Продрум Димов определя изследването на А. Тонов "Константин Величков. Непубликувани статии и речи", а също и студията "Захарий Стоянов - Константин Величков". Така читателите научават за деликатните взаимоотношения и конфронтацията между двете големи личности в нашия духовен живот.

Редактор
Боян БОЙЧЕВ

„Повелителят на горите“ открива 27-ия „София филм фест“

Носителят на „Оскар“ и „Златна палма“ Фолкер Шльондорф ще засади първото дърво във фестивалната гора, публиката ще види специална селекция от негови творби

Международният филмов фестивал „София филм фест“ е пред своето 27-о издание. То ще бъде открито на 16 март от 19 ч. в зала 1 на НДК с „Повелителят на горите“ на легендарния германски режисьор Фолкер Шльондорф, носител на „Оскар“ и „Златна палма“ в Кан. Филмът предава вдъхновяващата история на австралийския агроном Тони Ринаудо и неговия революционен метод, с който успява да се пребори с пустинната суша, създавайки десетки декари гора върху неплодни и изоставени земи в Африка. За делото си през 2018 г. Тони Ринаудо е удостоен с алтернативна Нобелова награда - приза „Right Livelihood“. Ринаудо прокарва път не само към засаждането на разнообразни дървесни видове, но и към надеждата. Той успява да върне вярата и да осигури препитанието на местните общности, като им предоставя метод за култивация, помагач им да се развият дългосрочно и устойчиво. Филмът засяга и глобални важни теми като климатичните промени, миграцията и междуполовото равенство.

В израз на съпричастност към каузата на Ринаудо, „София филм фест“ ще посади своя гора. Основен партньор на фестивала в тази мисия са гражданите на София в лицето на Столичната община, осигуряваща пространството на бъдещата „Гора на „София филм фест“, и телекомуникационната компания Yettel. Началото на тази инициатива

ще бъде непосредствено след официалното откриване на фестивала на 16 март. Като специален гост, самият Шльондорф ще засади първото дърво на СФФ.

Специална ретроспектива на именития режисьор ще бъде представена в залата на Гьоте-институт и ще бъде реализирана в партньорство с германската културна институция.

Радослав Спасов получава Наградата на София

СНИМКА © БОРЯНА ПАНДОВА
Радослав Спасов

Едно от емблематичните имена в българското кино - операторът, режисьор и сценарист Радослав Спасов, ще отпразнува през 2023 г. своята 80-а годишнина. През март, по време на 27-ия „София филм фест“, той ще получи Наградата на София на Столичната община за приноса си към седмото изкуство. Плакетът е дело на прочутия художник Георги Чапкънов-Чапа, който тази година също празнува своя 80-и

юбилей.

Радослав Спасов е роден на 14 юни 1943 г. След като завършва операторско майсторство във ВГИК, Москва (1971), започва да работи в Киноцентъра като асистент на Димо Коларов. През 70-те и 80-те години на миналия век той е зад камерата и съавтор на филмите на едни от най-големите ни режисьори, шедеври в историята на българското кино - „Лачените обувки на незнайния воин“, „Закъде пътувате“ и „А сега накъде“ на Рангел Вълчанов, „Изпит“, „Авантаж“ и „Мера според мера“ на Георги Дюлгерев, „Мъжки времена“ и „Вилна зона“ на Едуард Захариев, „Време разделно“ на Людмил Стайков, както и на документални филми за Гена Димитрова, Нешка Робева и Христо Явашев-Христо.

През 1993 г. Радослав Спасов дебютира като режисьор със „Сирна неделя“. Филмът е удостоен с втората по значимост награда на фестивала в Котбус, Германия. А за 100-годишнината на киното е избран от Европейската филмова академия за програмата „Локален герой“ на форума в Гьотеборг, където са показани творби от всички европейски страни.

За най-успешния си филм като режисьор - „Откраднати очи“, Радослав Спасов е отличен с наградата на публиката в Палич, Сърбия и Черна гора (2005), а на световната премиера на филма в конкурса в Москва Весела Казакова получава

наградата „Сребърен Св. Георги“ за най-добра женска роля. Следват филмите „Пеещите обувки“ (специалната награда на журито „Сребърен Св. Георги“ на Московския фестивал, 2016) и „Живи комини (с три награди от кинофестивала „Златна роза“ през 2018 г.).

Два български филма в международния конкурс

Международният конкурс на СФФ за първи и втори игрални филми включва по традиция 12 заглавия от цял свят, които ще бъдат оценявани от международно жури. И тази година в селекцията са включени два български филма - „Добрият шофьор“ и „Изкуството да падаш“.

Игралният пълнометражен дебют на Тонислав Христов „Добрият шофьор“ пресъздава част от прежеждията на таксиметровия шофьор Иван, който се опитва да поправи грешките от миналото - спестява

пари от курсове в курорта „Златни пясъци“, за да се върне при съпругата и сина си във Финландия.

Главните роли са поверени на Малин Кръстев, Герасим Георгиев-Геро, Слава Дойчева, Алма Пьойсти, Амос Бротерус и др. По сценария на копродукцията между Финландия, Швеция и България, представяна на „София мийтингс“, работят един от продуцентите на филма - Каарле Ахо, Константин Божанов и режисьорът Тонислав Христов; оператор е Орлин Руевски, продуценти са Ахо и Кай Нордберг, а зад продукцията стоят компаниите Making Movies, Cinenic Film и Soul Food. Световната премиера на „Добрият шофьор“ беше преди два месеца, в програмата на 62-рия МФФ Солун 2022, непосредствено след това бе представен и на 32-рия МФФ в Котбус, а на 2, 3 и 4 февруари има прожекции в програмата на фестивала в Гьотеборг.

Пълнометражният дебют на режисьора Орлин Милчев „Изкуството да падаш“ бе представен в официалния конкурс „U18 Youth Film“ на 32-рия МФФ в Котбус

и в селекцията „Cinema of the World“ на 21-вия МФФ в Дака; на 40-ия фестивал на българското игрално кино „Златна роза“ бе удостоен с наградата за дебют в пълнометражното игрално кино. Историята проследява еволюцията на сържаната, но чувствителна 17-годишна Бори, която живее само с грижовния си дядо и с артистичната си, но алкохолно зависима майка. Израснала без баща, Бори не се огъва пред униженията на момчетата. Започва да тренира джудо и постепенно осъзнава, че преди да се научи да побеждава другите, трябва да победи самата себе си.

Сценарият на „Изкуството да падаш“ е на Неда Филчева и Марин Дамянов, оператор е Емил Христов, а в ролите са Елена Замяркова, Александра Сърчаджиева, Ивайло Христов, Иван Бърнев, Валери Йорданов и др. Продуцент на филма е Паулина Желева (Геополс ООД), копродуценти са Доли медиа студио, Трансформърс и Кинолайт.

Страницата подготви
Вилана
СЕМЕРДЖИЕВА

„Повелителят на горите“ - реж. Фолкер Шльондорф

„Изкуството да падаш“ - реж. Орлин Милчев

„Добрият шофьор“ - реж. Тонислав Христов

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Помогнахме на милиони български граждани

Показахме, че сме националноотговорна партия с реални социални резултати, която изпълнява своите ангажименти, заяви лидерът на БСП в декларацията от името на ПГ „БСП за България“ по повод разпускането на 48-ото Народно събрание

**Уважаеми български граждани,
г-н председател,
дами и господа
народни представители,**

Изпращаме 48-ото Народно събрание, което не можа да изпълни най-важната си задача - да излъчи редовно правителство и да сложи край на политическата криза. Да даде стабилност и перспектива за развитието на България, спокойствие и сигурност на българските граждани. И затова има причини. Може би трябва сериозно да ги анализираме, да видим грешките, които допуснахме, за да не ги правим повече. Защото в следващото 49-о Народно събрание най-голямото предизвикателство отново ще бъде да гарантираме парламентарната република, да излъчим редовно правителство и

да дадем хоризонт за развитие на България

Несъмнено войната в Украйна сложи отражение върху целия свят, върху България и върху работата на институциите. Сложи отражение в две посоки - първата е чисто военната, а втората - социално-икономическата. Военното взе превес в 48-ото Народно събрание. Първото решение беше да се плати новата ескадрила Ф-16, последваха оръжията за Украйна, инвестиционните проекти в отбраната, Гладомора в Украйна.

Това военно предимство в работата и говоренето в парламента беше облечено в клишета и етикети. Който е за оръжия, самолети, война, е евроатлантик. Който е за мира, неутралитета на България и ненамеса във войната, е ретрограден евразиец. Поставянето на етикети и на такива разделителни линии е една от пречките да има разговор, спокойствие и решения в интерес на България. Етикетите бяха черно и бяло, забравяйки, че най-висша европейска ценност е мирът, а най-висша наша отговорност е националният интерес.

Уважаеми български граждани,

Рано или късно войната в Украйна ще приключи. Позволете да направя една прогноза - ще приключи с мирно споразумение. Още на 22 октомври 2022 г. президентът Макрон заяви в Рим на Конференцията за мир: "Мирът в Украйна е възможен, когато всички седнат на една маса." А скоро, преди месец, заяви, че въпре-

ки упреците, ще продължи да поддържа диалог и контакти с Русия. Същото повтори и канцлерът Олаф Шолц. Големите в Европа, двете големи икономики и държави вече гледат към мира, а не към засилване на войната, конфронтацията и смъртта. И това е бъдещето, ако искаме спокойствие в света, в Европа и в България.

Вторият проблем, който ни противопостави - той е донякъде обективен и донякъде субективен - липса на единно мнозинство. Така ни излъчи българският народ. Но това доведе до всякакви коалиции, до ситуационни решения. Ако видите колко шарени гласувания имаме на несъвместими идеологически и програмни политически субекти, сигурно ще се изненадате. Това е нестабилност, уважаеми дами и господа народни представители. Това е липса на предвидимост какво ще се случи утре с някой важен закон. И това роди спекулации според това кой е по-креслив и по-високо говори. Напоследък се оформя отново една разделителна линия - добрите срещу лошите, статуквото срещу промяната. Обръщам Ви внимание, че всички в тази зала са статукво. Защото думата "статукво" означава настоящето, съществуващото състояние на нещата. Ето това е настоящето. Не може да си управлявал, да си бил в опозиция, да си бил в два

парламента и отново да казваш "Ние сме нови и добри, а всички други са лоши".

Стига с тези разделителни линии

има можещи, има знаещи, има хора, които искат да решават проблемите на страната и народа, и такива, които само говорят за това, но използват ситуацията за лични цели и партийно облагодетелстване.

Трето, това беше парламент, белязан от скандали. Вместо борба с корупцията, се замержахте със скандали кой е по-корумпиран. Чекмеджета и кюлчетата срещу Gemcorp и Nexo - и през това време съдебната реформа зацikli. И няма обективна оценка защо това се случи. Прехвърля се отговорността, "Вие сте виновни", "Други са виновни", "Вие отсъствахте от зала, а пък ние присъствахме". Абсолютно несериозно. Ако има желание нещо да се направи, ще се намери начин. Ако няма желание, ще се намери причина. Така че борбата с корупцията остава и за нас един от най-важните приоритети в следващия парламент.

Къде бяхме ние от коалиция "БСП за България" в тези четири месеца като политика и позиция?

Първо: За Европа на разума и на мира - и внесохме декларацията за Шенген, ако си спомняте, подкрепена от целия

парламент, или поне от тези, които присъстваха. България заслужава да е в Шенген.

Второ: Абсолютна концентрация върху най-важния според нас въпрос в момента във вътрешната политика - цени, инфлация, скъп живот, бедност и неравенства. Искам предварително да Ви благодаря за това, което направихте, за да може

част от нашата социална програма вече да е факт

Но искам и да изтъкна, че се разбра в този парламент коя е лявата партия и какво значи с леви мерки да постигаш леви резултати. Разбира се, знаем, че с 24 депутати нямаше как да успеем, затова Ви благодаря, че ни подкрепихте.

Помощ за над милион и половина българи благодарение на инициативата и настояването на "БСП за България". 282 хиляди ученици с безплатни учебници, половин милион работещи бедни с увеличена минимална работна заплата, помощ за учениците от 1-ви до 4-ти клас и техните семейства с 300 лв. в началото на учебната година. Спасихме детските ясли от закриване, помогнахме на общини, болници, читалища, библиотеки, като държавата поема сумата над 200 лв. за ток. И по този начин ги спасихме, защото бяха оставени на свободния пазар.

Мога да продължавам и още, но се радваме, че за тези кратки четири месеца ние от "БСП за България" успяхме да защитим лицето, същността на партията си и да можем да кажем достойно пред българските граждани, че част от това, което поехме като ангажименти, го свършихме.

Искам да кажа само няколко думи за третия мандат. Смятам, че ние от "БСП за България" сме от тези, които съзнаваме какво ни чака и каква отговорност трябва да поемем. Абсолютно открито, абсолютно държавнически поканихме всички на третия, последния възможен разговор за търсене на съгласие. Да, някои се отзоваха, други - не. Но това отново беше използвано за спекулации, за предизборни съюзи и следизборни коалиции. Отново лично, отново партийно и отново натягащо напрежение преди парламентарните избори. Недостойно, защото

хората ще ни оценяват по реалните неща

които не само обещаваме, а сме показали, че можем да изпълним. А ние от "БСП за България" сме коалицията, която показахме и в управление със сложни партньори, и сега без мнозинство, че можем да следваме своята линия на националноотговорна партия с първа задача - благосъстоянието на българския народ и подобряването на качеството му на живот.

Остават ни два месеца кампания - това е и малко, и много време. То е малко за онези, които още не са узрели до държавническото мислене, че сме изправени пред пропаст и парламентарната република е в опасност. Ако продължаваме по същия начин, ще паднем в нея като държава, не като отделни политически партии. Това време обаче е и много за онези, които вече знаем какво ни чака и пред какво сме изправени.

Тези два месеца остават и пред всички български граждани - месеците на кампанията. Дано да е достатъчно, уважаеми български граждани, да осъзнаете, че личната Ви съдба, личният Ви живот, този на Вашите семейства, е във Вашите ръце. Във Вашето решение кого ще изпратите в следващия парламент. Мислете, мислете с разум.

На добър час на всички и дано 49-ият бъде по-мъдър от 48-ия парламент!

ВОДАЧЪТ НА ПОРОБЕНИТЕ БЪЛГАРИ

Днес Гоце Делчев е почитан като един от най-великите синове на народа ни

Стоян ТАЧЕВ

Малко имена в българската история носят такъв светъл и славен ореол като името на войводата Георги (Гоце) Делчев от Кукуш, Егейска Македония. Днес той е почитан като един от най-великите синове на българския народ. Характер, изкован от рицарство и безкрайна обич към народа и към поробена Македония, огнен дух, съчетал в себе си по нещо от Левски и Раковски, роден водач на българите извън България - това е най-кратката характеристика, която можем да му дадем. Нему не бе съдено да се включи в Илинденското въстание, той падна със смъртта на храбрите край село Баница, Серско, в края на април 1903 г. Легендата за Гоце е жива и днес.

Посветил живота си на мечтата за Обединена България, Гоце приема стоически загубите на близките си хора. Когато му съобщават за смъртта

на брат му Мицо, загинал като четник на Христо Чернопеев край село Баялци, Гевгелийско, той само пита: "Дали не е проявил някоя слабост?" А след отрицателния отговор и разказа как брат му първи се е хвърлил срещу потерята, Гоце казва: "Това ми харесва. В Мица имах голяма надежда. Той можеше още да послужи, но нищо. Бог да го прости..."

Решението за вдигане на Илинденско-Преображенското въстание е взето без участието на апостолите Гоце и Даме. За усилените априлски дни на 1903 г. Пейо Яворов пише:

"Гоце мислеше да почне работа пак от серското окръжие, дето го чакаше и четата му. На излизане от Х. той беше разпоредил да се явят по Гьоргевден в Алиботуш представители на околийските комитети и на четите из окръжието. Един окръжен конгрес трябваше да обсъди най-подробно плана за участието на серското окръжие в проектираните действия. Избрани представители на околийските комитети и на четите бързаха към определения сборен пункт. И Гоце бързаше нататък. Но той не достигна."

Филм за Гоце Делчев показва БНТ 2

БНТ 2 ще отбележи годишнината на националния герой, като излъчи филма "Още ли бродиш, Делчев войвода!" на 4 февруари от 18,30 ч. Зрителите ще видят уникални кадри, свързани с подвига и съдбата му, ще научат малко известни факти за пренасянето на тленните му останки след гибелта му в село Баница, ще усетят почитта, която получава от обикновените хора в селата и градовете, през които преминава процесията с мощите му на път за Скопие. Авторите на филма разкриват скритото послание за странстването на мощите на Гоце Делчев в три балкански държави.

Документалният филм на БНТ Благоевград "Още ли бродиш, Делчев войвода!" е посветен на живота, борбата и героичната смърт на Гоце Делчев. Сценаристи са Красимир Кушев и Валери Яков, режисьор е Валери Яков, оператор е Любен Пенков, композитор - Петьо Кръстев, консултанти са Андрей Пантев и Михаил Неделчев.

Отцепленията и разцепленията никак да не ни плашат. Действително жалко е, но що можем да правим, когато си сме българи и всички страдаме от една обща болест! Ако тая болест не съществуваше в нашите прадеди, от които е наследство, и в нас нямаше да попаднат под грозния скиптер на турските султани.

Едно знай, патриотизмът не е патентован, делото се нуждае от помощи, това е олтар - поглъщающ жертвите на всички чисти преносители, без разлика на богати и сиромаси, на върховни и Тюфекчиеви.

Аз разбирам света единствено като поле за културно съревнование на народите.

Труд и постоянство, това е силата, с помощта на която човек става най-велик при всеко начинание.

Трябва да се надяваме само на себе си, само на своите гърди и мишици, само на своята воля и сила.

Пустата му слава!... Всеки иска да блесне, па не знае и фалигът на тоя блясък.

Подбра Мартин
ЧОРБАДЖИЙСКИ

Гоце Делчев с четата си се отправя към планината Алиботуш, като по пътя си взривяват мост над река Ангиста и железопътен тунел по линията Цариград - Солун, релсите на едно място и на две места - телеграфните жици. На 19 април четата на Гоце спира в село Баница, Серско. Там се събират и четите на Георги Бродилията и драмската под воеводството на Димитър Гущанов, общо 20 души. Четниците се настаняват в две къщи и прекарват целия ден на 20 април "твърде весело", както отбелязва Яворов.

Невесели са мислите и предчувствията на войводата. На 20 април той разказва да другарите си своите сънища:

"С този живот, какъвто е, станах и фаталист. Нощеска сънувах, че турци ме удариха в сърцето. Щипската чета е разбита в Карбинци. Милан, брат ми, е в тази чета и сигурно е убит..."

Но войводата се лъже, Милан е жив, той загива няколко месеца по-късно.

На 21 април една бабичка събужда Гоце и другарите му, турска потеря е обградила селото. Предадени ли са четниците и кой е предателят? Баницани подозират двамина - учителя Ан-

дрей и един свой съселянин. Но да се върнем към обградените четници.

Начело на хиляда турски войници е приятелят на Гоце от Военното училище в София, българинът мюсюлманин Хюсеин Тефиков, майор от турската жандармерия. Някои изследователи твърдят, че Тефиков се опитва да предупреди за опасността и да спаси Гоце, стреляйки три пъти във въздуха предната вечер.

Ето какво пише за историята Яворов:

"През това време турците събират мало и голямо от обискираните къщи и твърде скоро почти цялото селско население бива турено под стража. А обиските наблизават и към двете къщи, в които са четите.

Тогава наскоро беше издадено от Цариград секретно разпореждане да се унищожава всяко село, в което се намери революционна чета. Така бяха изгорени селата Балдево (Неврокопско), Карбинци (Щипско), Смърдеш (Костурско) и още някои. Гоце поисква да излезе вън от Баница, преди да бъде запалена, дано по тоя начин я спаси. И затова, вместо да причака нощния мрак укрепен в каменна къща и тогава да се втурне върху турските редове, той заповядва на момчетата да бъдат готови за излизане след него. С гордо вирната глава и с пламък в очите Гоце повежда малката си дружина срещу неприятеля. Обаче подир минута обсадителите изсипват с викове върху тях градушка от няколкостотин куршума.

- Лягайте! - командува Гоце, като прави същото край една малка пресъхнала речичка.

- Раниха ме - обажда се глас измежду момчетата. - Майко, умирам - чуе се по-нататък. - Убиха Димитра - вика трети...

- Кучета! - псува Гоце и гръмва срещу турците. Но преди да затвори, един куршум го шиба в гърдите - и бликва струя гореща кръв..."

И продължава разказа си:
"Почти едновременно с Гоце биват убити още шестима, в това число и Гущанов. Останалите живи влазят в една плевня, отдето след цял ден сражение се измъкват незабелязано между пламъците на Баница, цяла изгорена."

И цитира спомените на Димо Хаджидимов:

"Петнадесет часа турците не посмяха от куршумите ни да приближат нашите убити. Петнадесет часа ний гледахме мъртвия Гоце, приведен сякаш върху гробът на Македония. И петнадесет часа ни се късаха сърцата..."

Защото осиротяваше цял народ.

Така намира смъртта си легендата Гоце Делчев, верният син на Македония, водачът на поробените българи. А в душите на българите още звучат думите на народната песен: "Млад Гоце ми се ожени... за Македония."

bulgarianhistory.org

151 години от рождението на Гоце Делчев се навършват на 4 февруари. Годишнината ще бъде отбелязана официално утре, 3 февруари, в гр. Гоце Делчев с тържество, което ще започне в 17 часа пред паметника на героя на централния площад

Антон Радичев ще получи „Икар“ за принос към българския театър

Актьорът Антон Радичев ще е тазгодишният носител на специалната награда „Икар“ за изключителен принос към българския театър, съобщи Съюзът на артистите в България.

По традиция церемонията ще се състои на 27 март - Световния ден на театъра. Икарите са сред най-престижните у нас награди за сценични изкуства.

Антон Радичев е актьор

в Народния театър „Иван Вазов“. Освен в десетки постановки, той има роли и в над 40 български филма. Радичев е и сред участниците в легендарното предаване от миналото „Клуб НЛО“.

СНИМКА НТ „ИВАН ВАЗОВ“

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

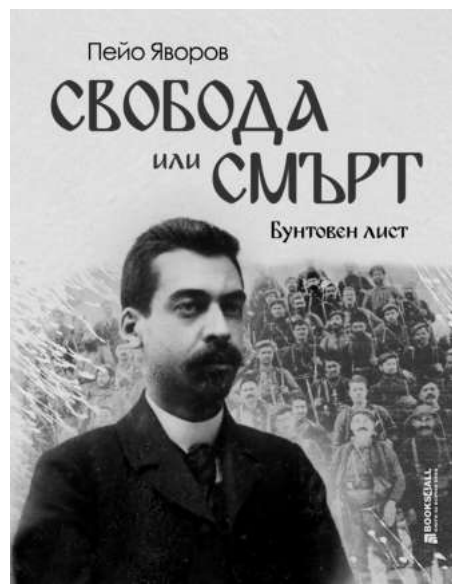
АНТОН БОЊЧЕВ, художник
БОЯН БОТЙОВ, председател на фондация „Христо Ботйов“
ДАНАИЛ МИЛУШЕВ, бивш волейболист
СТОЯН КОЛЕВ, бивш футболист, треньор
ХРИСТО БОНЕВ-ЗУМА, футболна легенда, почетен президент на ФК „Локомотив“ (Пг)

НАКРАТКО

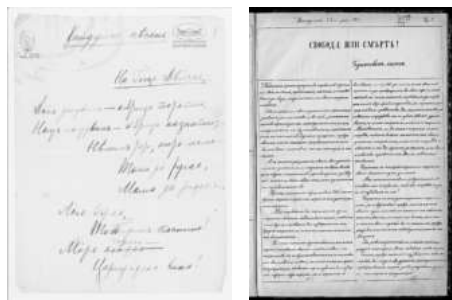
„Когато нея“ събира в дует Калин Вельов и Мария Аврамиди

ОТ АРХИВИТЕ:

Яворов и дейността му в Македония

Излиза в книга пълният разчетен текст на списвания от поета вестник „Свобода или смърт“

В чест на 145-годишнината от рождението на Пейо Яворов излиза факсимилно издание с разчетен текст и коментар на ръкописния вестник „Свобода или смърт! Бунтовен лист“, списван от поета по време на участието му в борбата за освобождение на Македония. Вестникът е нелегален орган на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО) от началото на февруари до края на април 1903 г. Изданието е на „Книги за всички“.

„Свобода или смърт! Бунтовен лист“ от 1903 г. заема особено, централно място в биографията на Яворов като публицист и революционер. Едновременно с това изданието представлява интересна страница от цялостната история на българската литература и журналистика. Освен публицистика, която има стойност и днес, в броевете на вестника са включени и Яворови стихотворения (или части от тях) - „Хайдушки песни“, „Арменци“...

Непосредственият повод за появата на „Свобода или смърт! Бунтовен лист“ е Солунското решение на Централния

комитет на ВМОРО за въоръжено въстание през пролетта на 1903 г. в Македония и Одринско. Във връзка с това изниква спешната необходимост населението да бъде подготвено по всякакъв начин за предстоящото изпитание. На 29 януари 1903 г. събраните дейци на Серския революционен окръг в село Каракьой, Неврокопско, сред които Г. Делчев, Я. Сандански, Д. Гушанов и П. Яворов, обсъждат полученото известие от ЦК Солун.

Става дума за ръкописен вестник, „печатан“ е чрез хектографска машина. До момента са известни общо 12 броя на вестника при тираж около 100 на брой. В списването му като преписвач на текста и печатар, т.е. като технически помощник на Яворов, участва и деецът на ВМОРО Мицо Кирилев, четник в четата на Гоце Делчев. Почеркът, който се вижда на факсимилетата и с който е изписана всяка страница на 12-те броя на вестника, не е на Пейо Яворов, а на Мицо Кирилев. Съществуват запазени свидетелства и на обикновените хора на Македония, с които е

работил „вестникаря“ Яворов, и този факт е особено ценен.

Чрез статиите си във вестника Яворов предоставя на многобройните агитатори на организацията добре формулирани темите и въпросите, които най-силно вълнуват хората преди готвеното въстание, предлага и отговорите на тези въпроси - образно представени и умно анализирани и доказани. Най-известната уводна статия на Пейо К. Яворов от в. „Свобода или смърт“ е от великденския извънреден брой 9 от 6 април 1903 г. Тя е и единствената, за която може да се приеме, че е озаглавена - „Велик-ден“ стои непосредствено под „главата“ на вестника, на едно ниво с подзаглавието „Бунтовен лист“.

Вестникът на ВМОРО „Свобода или смърт! Бунтовен лист“ е с размери 27/40 см. Изданието включва пълно факсимилно представяне на всяка страница от 12-те броя на вестника с разчетен текст и коментар. Разчитането е дело на доц. д.н. Милкана Бошнакова и е направено по оригиналите на „Свобода или смърт! Бунтовен лист“, съхранявани в Българския исторически архив при Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Инициатор и вдъхновител на книгата, при това тя да се осъществи на базата на ново разчитане на текста по оригинала на вестника, е проф. Димитрина Нанева - правнучка на Яворов по линия на неговата племенница Малина. В началото на 2022 г. проф. Нанева внезапно си отиде от нас. Изданието е в нейна памет.

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ/КАЛИН ВЕЛЪОВ

„Когато нея“ влиза в плейлиста на новия сезон, маркирана от яркото присъствие на Калин Вельов и певицата с гръцки произход Мария Аврамиди. Песента е по музика, текст и аранжировка на Вельов и носи емблематичните за музиканта позитивни емоции, сила и енергия, които не може да се опишат с думи. Трябва да се изпеят. Песента е създадена с подкрепа от НФ „Култура“. Това не е първата артистична среща между двамата изпълнители. Мария е вокалистка и на бразилската латино денс формация „Амазония“, продуцирана от Вельов. „Когато нея“ среща Калин и Мария и с друг популярен артист. В записа на песента и в снимките на видеоклипа към нея се включва и латино-джаз басистът Борис Таслев. Музикален продуцент е Калин Вельов. Мастеринг - Юлиан Янев (JJ Mastering Studio), микс - Светослав Заров, режисьор и оператор - Валентин Иванов - „sValio“.

Балетът „Ана Каренина“ открива месеца на любовта в Софийската опера

СНИМКА СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ

С поредицата премиерни спектакли на балета „Ана Каренина“, по музика на Чайковски и с великолепната хореография на всепризнания Лео Муич, на 2, 3 и 4 февруари започва месецът на любовта. За първи път на софийска сцена в ролята на Анджелина ще се представи мецосопраното Мария Радоева в красивата опера „Пепеляшка“ на Джоакино Россини на 5 февруари. На 8, 10 и 12 ще се насладим на драматичните любовни истории в „Тоска“ и „Турандот“ от Пуччини и „Травиата“ от Верди. Лиля Лий ще бъде в ролята на Турандот, Бюнг Кил Юн - в ролята на принц Калаф. А след изключителното си представяне през есента, тенорът Емануеле д'Агуано отново ще бъде Алфред Жермон в „Травиата“. На 14 февруари, деня на Св. Валентин, ще се потопим в балетната феерия „Сън в лятна нощ“ по музика на Феликс Менделсон-Бартолди.

Джералдин Чаплин е специален гост на 27-ия „София филм фест“

След двете си роли в „Босият император“, Джералдин Чаплин изиграва Генерала в „Лука“ (Белгия-Италия-Нидерландия-България-Армения) на носителката на „Златен лъв на бъдещето“ Джесика Удуърт, който имаше световна премиера и провакира публиката и критиката на кинофестивала в Ротердам. Филмът е вдъхновен от шедевъра на Дино Бузати „Татарската пустиня“.

„Джералдин Чаплин - със силата на своето присъствие, образ, блясък и изпълнение обгръща събитията с аурата на гръцка или Шекспирова трагедия“, пише Нийл Йънг в Screendaily.

СНИМКА „АРТ ФЕСТ“

На премиерата на „Лука“ в Ротердам

На младия Йонас Смьлдърс, една от многообещаващите „изгряващи звезди“ на Берлинале, е отредено да се превърне в главния герой Лука. В актьорския екип са още Ян Беевут, Самвел Та-

девоян, Джанго Шривънс, Брюно Жорис и др. В една от ключовите роли е българският актьор Валентин Ганев. Впечатляващата черно-бяла визия е дело на Виржини Сурдех - с много филми, представяни в

Кан; музиката е на Техо Теардо - композирал за филми на Паоло Сорентино и Габриеле Салваторес. Българското участие е особено креативно с ролята на художника-сценограф Сабина Христова и художника по костюмите Ека Бичинашвили. Копродуцент от българска страна е „Арт фест“ (Мира Сталева, Стефан Китанов), финансирането е осигурено от ИА „Национален филмов център“. Проектът е подкрепен от програма „Творческа Европа“ Медиа на Европейския съюз и Евроимаж. Продуцент е Петер Бросенс.

Още новини за „София филм фест“ - на стр. 10

ДНЕС	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК
			
ПРОМЕНЛИВО	ОБЛАЧНО, СЛАБ СНЯГ	ОБЛАЧНО, СЛАБ СНЯГ	ПРОМЕНЛИВО
максимални	максимални	максимални	максимални
6°C	5°C	-1°C	-4°C
			

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Мария Андонова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович По света и у нас
12.00 Новини на турски език
12.30 Светът на жестовите
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният пчелни - забавно семейно куиз шоу/п/
14.00 Малки истории
15.00 "Приказка за солта" - детски тв филм
15.15 "Колкото повече сме заедно" - тв филм
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният пчелни - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Панорама с Бойко Василев
22.00 В кадър
22.30 Вечната музика
23.00 По света и у нас
23.25 "Колекция "Кадифе" - игрален филм (12)
00.50 Светът и ние /п/
01.20 100% будни - сутрешно токшоу с Мария Андонова и Стефан А. Щерев /п/
02.55 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.55 "Колкото повече сме заедно" - тв филм /п/
04.25 По света и у нас /п от 20.00 ч./
05.10 Още от деня - коментарно предаване /п/
05.40 "Ада - пазителката на храна" - детски тв филм

07.20 "Актуално от деня" /п/
07.55 "Студио Икономика" /п/
10.00 ТВ пазар
10.20 Акценти от седмицата
11.20 ТВ пазар
11.35 Музикален антракт
12.00 "Хубава си, татковино"
12.30 ТВ пазар
12.45 Акценти от седмицата
12.55 "Лява политика" /п/
13.45 ТВ пазар
14.00 "Нашият следобед с БСТВ"
15.00 ТВ пазар
15.30 Новини
16.00 Документален филм
16.25 ТВ пазар
16.30 "Думата е ваша" - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 "Актуално от деня"
20.00 "Дискусионен клуб"
21.00 "За историята свободно" /п/
22.00 Новини - централна емисия /п/
22.30 "Актуално от деня" /п/
23.00 ТВ пазар
23.05 "Дискусионен клуб" /п/
00.05 "Нашият следобед с БСТВ" /п/
01.15 "Студио Икономика" /п/
02.10 "Шевица" /п/
03.10 "Лява политика" /п/
04.05 "Думата е ваша" /п/
05.05 "Хубава си, татковино"
05.40 "Нашият следобед с БСТВ" /п/
06.50 Музикален антракт

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещ Златимир Йочев
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.40 "Комиците и приятели" /п./ - комедийно шоу
13.30 "Стани богат" /п./ - куиз шоу
14.30 "Огледален свят" - сериал
15.30 Премиера: "Обещание" - сериал, с.4
17.00 bTV Новините
17.30 "Лице в лице" - публицистично предаване с водеща Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - куиз шоу с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: "Опасно изкушение" - сериал, с.5 еп.3
21.00 Премиера: "Мрежа от лъжи" - сериал, с.1 еп.5
22.00 Премиера: "Кланъ" - сериал, еп.20
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 "Татенца" - сериал, еп.21, 22
01:30 "Като на кино" - предаване за кино
01.40 "Опасни улици" - сериал, с.15
02.40 "Преди обед" /п./ - токшоу
04.35 "Огледален свят" /п./ - сериал

04.35 Телеканал "Добро утро"
08.00 Новини /с/с субтитри/
08.20 "АнтиФейк"
08.55 "Живей здравословно!"
09.45 Информационен канал
11.00 Новини /с/с субтитри/
11.15 Информационен канал
14.00 Новини /с/с субтитри/
14.15 Информационен канал
15.00 "Мъжко/Женско"
15.50 Информационен канал
17.00 Вечерни новини /с/с субтитри/
17.40 "Човек и закон" с Алексей Пиманов
18.45 Поле на чудесата
20.00 Време - информационна програма
20.45 "Пеем на масата в цялата страна"
22.25 Олег Целков. Единствен от многото
23.15 Подкаст.лаб
03.00 Време - информационна програма
03.45 Подкаст.лаб

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

За да бъде работата спорна и да я приключите в срок, не отказвайте подкрепата. Доверете се.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ще погледнете от друг ъгъл на някого, с когото сте имали противоречия. Вземете друг курс.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

На път сте да приключите с проблем, който ви създава притеснения. Ще стигнете до резултат.

22 май - 21 юни

РАК

Делата налагат да ограничите контактите, за да сте пълноценни. Самостоятелните изяви са плюс.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Запознавайки се с новостите, ще набележите конкретни стъпки за промяна във всекидневието.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Не се изисква много, за да привлечете на своя страна хората, към които се стремите. Успех.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

С проявена съпричастност ще си спечелите доверие, както и професионални ангажименти.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Не оставяйте нищо за последния момент и не пречете на другите да си свършат работата.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

С гъвкавост в общуването, ще си спестите проблеми и главоболия, ще си осигурите предимство.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Няма да ви липсва творческо настроение, очаква ви изключително желан и чакан напредък.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Заложете на знанията и подготовката, която имате, за да се справите с предизвикателствата.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

С добра организация на работното място ще си спестите време и сили. Очаква ви приятен ден.

20 февруари - 20 март

СКРЪБНИ ВЕСТИ

СКРЪБНА ВЕСТ

На 29.01.2023 г.

почина

ИВАН МАРИНОВ СОКОЛАРСКИ

(1930 г. – 2023 г.)

Първи секретар на Градския комитет на БКП в Бяла Слатина и Враца, първи секретар на ОК на БКП - Враца, кандидат-член на ЦК на БКП, директор на Химико-фармацевтични завод в София, търговски представител и извънреден и пълномощен посланик на България в Мозамбик.

Дълбок поклон пред светлата памет и делото на всеотдайния социалист, антифашист, държавник и човек, отдал целия си съзнателен живот на социалистическия идеал, за просперитета и добруването на България!

Поклонението ще се състои на 05.02.2023 г. (неделя) от 11:00 ч. в ритуалната зала на Централните софийски гробища.

Движение на ветераните в БСП
Български антифашистки съюз
Другарите и приятелите от Враца и София

ВЪЗПОМЕНАНИЕ

Една година без

ГЕОРГИ СТОЯНОВ ХРИСТОВ

Инженер-технолог, доктор на историческите науки
1939 г. - 2022 г.

Той беше човек със силно чувство за обществен дълг, почтеност, широка култура, жажда за знания, верен приятел.

Беше прекрасен съпруг, баща и дядо!

Живя честно!

Помним го с обич и уважение за достойния му живот!

Поклон!

От семейството, Пловдивското землячество,
Политически клуб „Единство“, приятели и другари

БАЛКАНСКА ДЪРЖАВА ИЗРАСТЪЦИ В УСТАТА	КРЯСЪК СТРЪМНИ, ВЪЗВИШЕНИЯ	СЕВЕРНОАТЛАНТИЧЕСКИ БЛОК	ЕКС ФИРМА ЗА ПЛАСТМАСОВИ ИЗДЕЛИЯ В ГАБРОВО НЕМСКИ АРХЕОЛОГ	ИМЕНАТА НА ПОСЛЕДНИЯ ПРЕЗИДЕНТ НА СССР БИВШ ИТАЛ. ФУТБОЛИСТ	РУСКИ САМОЛЕТИ	ХОРА, СТРАДАЩИ ОТ НЕВРАСТЕНИЯ	ПОДАРЪК
ПОЛИТУРА, ЛУСТРО ТУРСКИ ТИТЛИ		ВРЕДИТЕЛИ ПО ЗЪРНОТО			АПАРАТ, ПРИБОР	НОТА	
РЕКА В КЪРДЖАЛИ ЧИСЛО		ТЕРЕНИ ЗА СПОРТНА БОРБА ДЪРЖАВА В АФРИКА				ПЪРВАТА ЖЕНА /БИБЛ./ ЦЕПНАТИНА, ПРОЦЕП	
УВЕРЕНОСТ, УБЕДЕНОСТ	ВИД СЛАДОЛЕД АМЕРИКАНСКИ ФИЛМ	МАТЕРИАЛИ ЗА ОТОПЛЕНИЕ И ЕНЕРГИЯ	ПОСЛЕДОВАТЕЛКА НА АТЕИЗМА ЕДИН ОТ КОНТИНЕНТИТЕ		НОТА	ПСЕВД. НА ВЛАДИМИР ТОПЕНЧАРОВ СЕЧИВО ЗА КОСИТБА	АФРИКАНСКИ ЕЗИК
ВЪТРЕШНОСТ НА ЧЕРУПЧЕСТ ПЛОД /МН.Ч./	ТЕЧНО МАСЛО ЧИСЛО	НЕХАЙСТВО, НЕВНИМАНИЕ ДРАМА ОТ ВЛ. МУСАКОВ	НОРВЕЖКИ ПОЕТ	ИСПАНСКА ДВОРЯНКА	СЛОВЕНСКИ ПОЕТ	БЪЛГ. КАРИКАТУРИСТ МЯРКА ЗА ПОВЪРХИНА	НОРВЕЖКИ ФУТБОЛЕН ОТБОР
БЪЛГАРСКИ ФИЛМ ОТРИЦАНИЕ		ПОРЯДЪК	ЦЕНТРАЛНА ЧАСТ НА НЕЩО/МН.Ч./ ИЗРАЕЛСКИ ПИСАТЕЛ		ДАТСКИ МАТЕМАТИК ПРАВЕНЕ НА НАНИЗИ		
ВОИН ОТ БРОНИРАНА ЧАСТ	ВЪЛНЕН ПЛАТ	КРЪВОДАРИТЕЛИ	ЦИГУЛКА /ОСТ./ ДВА ГРАДА В КИТАЙ РЪКОВОДИТЕЛ, КОМАНДИР СЛАБА РАКИЯ/МН.Ч./	СТАИ /ОСТ./	ВОДНИ ЖИВОТНИ ФРЕНСКИ ХИМИК		БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА ПОРТУГАЛИЯ ТРОПИЧЕСКИ УВИВНИ РАСТЕНИЯ
ХУДОЖНИК НА МУЛТФИЛМИ ЗЪБОЛЕКАРИ		ШАПКИ /РАЗГ./ НАША ПЕЧАТНИЦА		МОНОГРАМ ИСПАНСКИ РАДИАТОРИ	МАЛКО КУБЧЕ ЗА ИГРА ГРАД В ЗИМБАБВЕ ПЛАНИНСКА ВЪРБА	ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ Л. ТОЛСТОЙ	
ДЪРЖАВА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ		ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕТА	НЕКАДЪРНИК	РОД ПАПАГАЛИ		СРЕДНОВЕКОВНИ НЕМСКИ ЗЕМЕДЕЛЦИ	

РЕЧНИК: Гвау, Кемане, Оз.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 22

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов - "Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3Аwww.duma.bg

ВЕСТНИК "ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
"РАБОТНИКЪТ", "РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК"
И "РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

Младежите ще играят с шампиона Германия за Евро 2025

Младежният национален отбор на България до 21 години попадна в Група D на квалификациите за Европейско първенство през 2025 г. в Словакия. Съперници на младите "лъвове" ще бъдат актуалният европейски шампион Германия, Полша, Израел,

Косово и Естония, реши тегленият в централата на УЕФА в Нион жребий.

Квалификациите ще се играят между март т.г. и октомври 2024 г.

Победителите в деветте квалификационни групи, както и тримата подгласници с най-добри показа-

тели, но без да се броят резултатите срещу шестите отбори в групите, ще се класират директно за финалния турнир.

Останалите 6 отбора, завършили на второ място, ще си оспорват последните три визи за финалите в плейофната фаза при раз-

менено гостуване през ноември 2024 г.

Програмата на мачовете в квалификационната група на България ще бъде изготвена допълнително, след консултации между отборите участници, информира пресслужбата на БФС.

Вашку да Гама реже Лудогорец за крило

В Разград чакат албански национал

Завърналият се в елита Вашку да Гама е отхвърли офертата на Лудогорец за крилото Винисиус Пайва, съобщават бразилски медии. 21-годишният Пайва е получил предложение от българския шампион и е договорил своите лични условия.

От Лудогорец предлагали да привлекат крилото под наем до края на сезона с опция за неговото закупуване през лятото. Четирикратните шампиони на Бразилия и носители на Копа Либертадорес (1998) и шампионата на шампионите в Южна Америка (1947) обаче не приели офертата по настояване на старши треньора Маурисио Барбиери. Неговото желание било клубът да задържи 21-годишния футболист.

Разградчани преговарят и за транс-

фер на друг 21-годишен играч - албанския национал Ариналдо Рапай. Преминането му от местния Партизани в Лудогорец е почти сигурно, твърди изданието "Панорама Спорт" и пояснява, че преговорите между двата клуба са в напреднала фаза. 11-кратните шампиони на България са отправили конкретна оферта за играча и се очаква Партизани да получи сериозна сума от продажбата му.

За Партизани Рапай е записал 63 мача във всички турнири с 8 гола и 3 асистенции. Преди това е бил част от Фламуртари и Скендербеу.

Лудогорец вече се подсили с трима чужденци - Диниш Алмейда (Порт), Франко Русо (Арж) и Гонсало Авила-Пипа (Исп).

За първи път рефер обясни отменена дузпа

На исторически момент във футбола присъстваха зрителите на първия мач от световното клубно първенство, което започна в Мароко. Двубоят между Ал Ахли (Ег) и Оукланд (НЗел) бе спечелен безпроблемно с 3:0 от шампиона на Африка с голове на Хюсеин Ел Шахат (45+2), Мохамед Шериф (56) и Пърси Тау (86). Мачът влезе в историята като първия, в който главният рефер обясни на живо пред феновете защо променя решението си след

преглед на ситуация с VAR. Китайският арбитър Ма Нин, който свири мачове и на Мондиала в Катар 2022, отсъди дузпа, но след като с помощта на VAR видя, че нарушението е извън наказателното поле, отмени наказателния удар. Той обяви окончателното си решение по микрофона пред 47 137 зрители на стадион "Ибн Батута" в Танжер.

На 1/4-финала утре Ал Ахли ще срещне шампиона на Северна Америка Сиатъл Саундърс.

Аржентинецът Енцо Фернандес получи фланелката с №5 в Челси. Той премина срещу 107 млн. паунда (121 млн. евро) от Бенфика и счупи куп трансферни рекорди - за най-скъпа покупка на Челси, в Премиър Лийг и в Англия; най-голяма продажба на Бенфика и на първия му клуб Ривър Плейт (Арж), който ще получи 25% от сумата. Фернандес е шестият най-скъп трансфер в историята на футбола и най-скъпият аржентинец. Той надмина 90-те милиона, платени от Ювентус на Наполи за Гонсало Игуаин през 2016 г.

РЕЗУЛТАТИ

Спартак Вн - Македония ГП (СМак) 2:0 1:0 Баланюк (66) 2:0 Руменов (85); Черно море - Дунав 2:1 1:0 Фернандес (29) 1:1 Мехмед (74) 2:1 Машадо (88); снощи: Арда - Динамо М (Рус); Септември Сф - Кривбас (Укр).

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
16.00 Лудогорец - Динамо Киев

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Челси - Фулъм

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
19.30 Падерборн - Фортуна Д
21.30 Аугсбург - Байер Леверкузен

ПО МАКС СПОРТ 1
БАСКЕТБОЛ
21.00 Евролига: Олимпиакос - Анадолю Ефес

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ СКОКОВЕ
17.10 СК във Вилинген

СНУКЪР
19.30 и 21.00 Германия Мастърс

ПО ДИЕМА СПОРТ
БАСКЕТБОЛ
20.05 Шарлът - Орландо

Утре
ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.00 Уулвърхемптън - Ливърпул
20.00 Троя - Лион
22.00 Рен - Лил

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Евертън - Арсенал
17.00 Ман Юнайтед - КПР
19.30 Нюкасъл - Уест Хем

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
16.30 Борусия Д - Фрайбург
19.30 Борусия М - Шалке 04
21.30 Гройтер Фюрт - Нюрнберг

ПО МАКС СПОРТ 1
РЪГБИ
Шестте нации
16.15 Уелс - Ирландия
21.15 Англия - Шотландия (з)

ПО БНТ 3
АЛПИЙСКИ СКИ
10.20 и 13.20 СК в Шамони,
слалом мъже, I и II мани

СНОУБОРД
11.30 СК, паралелен
гигантски слалом

ПО ЕВРОСПОРТ 1
АЛПИЙСКИ СКИ
10.15 и 13.30 СК (мъже)
в Шамони, слалом, I и II мани

СКИ СКОКОВЕ
16.55 СК във Вилинген

СНУКЪР
20.00 и 21.00 Германия Мастърс

В неделя
ФУТБОЛ
ПО БНТ 3
19.00 "Футболист на годината"

ПО ДИЕМА СПОРТ
14.00 Клермон - Монако
18.05 Брест - Ланс

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
16.00 Нотингам - Лийдс
18.30 Тотнъм - Манчестър Сити

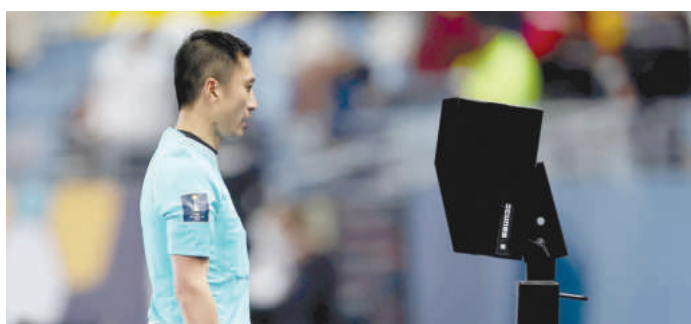
ПО ДИЕМА СПОРТ 3
14.30 Ханза - Хамбургер
16.30 Щутгарт - Вердер
18.30 Волфсбург - Байерн М

ПО МАКС СПОРТ 1
13.15 Камбюр - Аякс

РЪГБИ
Шестте нации
19.00 Италия - Франция (з)

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ СКОКОВЕ
16.45 СК във Вилинген

СНУКЪР
19.30 и 21.00 Германия Мастърс

СНИМКА ФИФА

Реферът Ма Нин преглежда с VAR ситуацията, преди да отмени отсъдената дузпа пред публиката в Танжер